

Budget 2026

Med flerårsplan 2027-2028

Vi tar ansvar för Kronoberg

Innehållsförteckning

Förord	4
Förutsättningar för budgetdokument	5
Ekonomi	6
Mål och mått.....	7
Prioriterade uppdrag.....	7
Medarbetare	9
Mål och mått.....	14
Prioriterade uppdrag.....	14
Hälso- och sjukvård samt tandvård	15
Mål och mått.....	22
Prioriterade uppdrag.....	23
Kollektivtrafik	25
Mål och mått.....	27
Prioriterade uppdrag.....	29
Regional utveckling	30
Mål och mått.....	32
Prioriterade uppdrag.....	32
Kultur	33
Mål och mått.....	34
Prioriterade uppdrag.....	35
Stöd- och serviceverksamheter	36
Prioriterade uppdrag.....	39
Finansiering och budgettabeller	40
Finansiering.....	40
Resultatbudget.....	43
Kassaflödesbudget.....	43
Balansbudget.....	44
Driftsramar per nämnd.....	45
Kapiteringsersättning till Vårdval Primärvård samt Barntandvårdspeng.....	48
Investeringsbudget.....	49
Koncernföretagens ekonomi.....	52
Bilagor	53
Ett gott liv i ett livskraftigt län.....	53
Så styrs Region Kronoberg.....	54
Region Kronobergs organisation.....	55
Omvärldsanalys.....	57
Hållbar utveckling i Region Kronoberg.....	61

Förord

Vi tar ansvar för Kronoberg!

Region Kronoberg står inför ett nytt år där både möjligheter och utmaningar kräver tydliga prioriteringar, bred samverkan och ansvarstagande. Med budget 2026 tar vi i Majoriteten – Socialdemokraterna och Moderaterna – ytterligare ett steg för att bygga en starkare, tryggare, mer tillgänglig och hållbar region. Detta är vår andra gemensamma budget, där vi visar att samarbete över blockgränserna kan skapa stabilitet och långsiktighet i en tid som kräver just det.

Vårt mål är att du som är sjuk ska få vård i tid, bussar och tåg ska gå i tid och våra barn och unga ska få möta kultur tidigt i livet. Därför är vår främsta prioritet att stärka hälso- och sjukvården – både för dem som behöver vård idag, och för kommande generationer. Genom att fortsätta investera i tillgänglighet, kvalitet och arbetsmiljö lägger vi grunden för en trygg och modern vård i hela Kronoberg. Men vårt ansvar stannar inte där. Vi fortsätter att utveckla kollektivtrafiken, stötta kulturen och den regionala utvecklingen för att skapa förutsättningar för ett starkt näringsliv – allt med invånarnas bästa i fokus.

En orolig omvärld och ett tufft ekonomiskt läge ställer krav på oss som fått förtroende att styra regionen. Därför bygger denna budget på balans, prioriteringar och framtidsinriktade beslut. Vi väljer att investera klokt och satsa där det gör mest nytta – i vår gemensamma välfärd, i våra medarbetare och i framtidens Kronoberg.

Genom ansvar, ledarskap och samverkan fortsätter vi att forma en region där trygghet, tillväxt och hållbarhet går hand i hand. Tillsammans tar vi ansvar – för 2026 och för framtiden.

Vi tar ansvar för Kronoberg – nu och framåt.

Henrietta Modig Serrate (S)

Ida Eriksson (M)

A handwritten signature in black ink, corresponding to Henrietta Modig Serrate.

A handwritten signature in black ink, corresponding to Ida Eriksson.

Förutsättningar för budgetdokument

Förtydligande ekonomisk konsekvens

Genomgående i budgeten under rubrikerna ”Prioriterade uppdrag” finns en kolumn med rubriken ”Ekonomisk konsekvens”. Alla uppdrag i budgeten kostar pengar, genom exempelvis tid eller ökade resurser. I denna kolumn framgår det om det aktuella uppdraget kräver att pengar tillförs eller om uppdraget kan genomföras inom befintlig ram i respektive nämnd. Den summan som anges i ”Ekonomisk konsekvens” är löpande framöver om inget annat anges i parantes.

Förtydligande av tabellerna

Genomgående i budgeten vid redovisningen av mätetal redovisas jämförelsetal. Utifrån respektive mätetal går det att utläsa genom fotnoten vad som presenteras som jämförelsetalet. Oftast består jämförelsetalet av medelvärdet på det aktuella mätetale i regioner som bedöms jämförbara med Region Kronoberg. Vilka regioner som inkluderas i medelvärdet framgår av fotnoten. Ibland är motsvarande statistik i jämförbara regioner svårt att hitta och då har ett medelvärde för regionerna nationellt används. På vissa mätetal saknas även ett jämförelsetal då det har funnits svårigheter med att hitta jämförelse både regionalt och nationellt.

I tabellerna för de prioriterade uppdragen finns det med förkortningar för respektive ansvarig nämnd eller utskott. Förklaring till förkortningarna finns på sida 55–56.

Bilagor

Bilagorna innehåller en regionövergripande förklaring till vilken vision regionfullmäktige tidigare fattat och ska ses som en inriktning.

Bifogat finns ”Ett gott liv i ett livskraftigt län”, ”Så styrs region Kronoberg”, ”Omvärldsanalys” och ”Hållbar utveckling i Region Kronoberg”.

Ekonomi

Region Kronoberg ska ha en stabil ekonomi som kännetecknas av långsiktighet och hållbarhet. En långsiktigt stark ekonomi är en förutsättning för att trygga verksamheten, och kunna göra de investeringar som säkerställer framtidens sjukvård och kollektivtrafik. Vi ska erbjuda en kvalitativ, säker och lättillgänglig hälso- och sjukvård, välfungerande kollektivtrafik, en levande region samt ett rikt kulturutbud.

Region Kronoberg har sedan regionbildningen 2015 fram till och med 2024 redovisat positiva resultat och haft en ekonomi i balans, med undantag för 2023 då Region Kronoberg likt övriga kommuner och regioner påverkades kraftigt av den höga inflationstakten och konjunkturedgången under 2022 och 2023. Detta medförde att vårt kostnadsläge ökade och att pensionskostnaderna nästan dubblerades under 2023 och 2024.

Region Kronoberg ska även i framtiden ha en hållbar ekonomi i balans och åter redovisa positiva resultat. Vi ska ha en stark ekonomisk ställning, och inte riskera att vältra över kostnader på framtida generationer. För att lyckas med detta krävs att kostnadsutvecklingen i verksamheterna anpassas till utvecklingen av skatteunderlaget, och att de ekonomiska ramarna inte överskrids.

Vår budget markerar en tydlig ekonomisk omställning, där resurser flyttas från regionstyrelsen till nämnder och verksamheter. Majoriteten är tydlig med att ansvar och mandat ska flyttas ut i organisationen – och det gäller även den ekonomiska styrningen.

Varje år ska verksamheten generera ett överskott på 2 % av intäkterna.

Det behövs dels som buffert för sådana ändringar som sker under året som inte kunnat förutses vid budgetens fastställande, och dels för att bygga upp en ekonomisk bas för framtida behov, såsom större byggnationer.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär en god måluppfyllelse av såväl regionens finansiella som verksamhetsmässiga mål, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt samt att vi hanterar ekonomiska frågor i enlighet med lagar, regler och etablerade normer. Begreppet god ekonomisk hushållning har alltså både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Region Kronoberg ska kunna hantera konjunktursvängningar och ha en stark handlingsfrihet. Därför är det viktigt att bygga upp reserver i form av eget kapital, vilket kräver ett positivt resultat över tid. Det ekonomiska resultatet ska också vara tillräckligt stort för att klara pensionsutbetalningar, investeringar och kompetensförsörjning i framtiden.

En förutsättning för en god ekonomisk hushållning är att det finns ett tydligt samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effektivitet. För att åstadkomma detta samband krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap samt tydliga

och mätbara mål. Det krävs även rättvisande och tillförlitlig redovisning och uppföljning som ger information om avvikelser i förhållande till målen.

Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar, så att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat. Region Kronobergs ekonomiska planering ska utgå från de förhållanden som bedöms gälla för Region Kronoberg vad gäller befolkningsutveckling, investeringsbehov och ekonomisk ställning.

Region Kronoberg ska förvalta skattemedlen på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt när vi bedriver hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, regional utveckling och kultur. Det innebär att klara sin budget och inte förbruka mer än de resurser som finns tillgängliga.

Mål och mått

En hållbar ekonomi i balans

Indikator	Bokslut 2024	Målvärde 2026	Målvärde 2028	Jämförelsetal
Resultat (%) i förhållande till skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag	0,8 %	2 %	2 %	-1,5 % ¹
Soliditet (%)	31 %	33 %	34 %	23 % ²
Självfinansieringsgrad, investeringar (%)	94 %	100 %	100 %	29,6 % ³
Genomsnittlig likviditet, mnkr	1 810	500	500	4

Prioriterade uppdrag

Uppdrag	Beskrivning	Ansvarig nämnd	Tidsplan	Ekonomisk konsekvens
Motverka välfärdsbrottslighet	Arbetet för att säkerställa att verksamhet som finansieras med skattepengar inte bedrivs av kriminella ska fortsätta.	Samtliga nämnder	2026	Inom ram
Minska hyrberoendet	Hälso- och sjukvårdsnämnden ska arbeta aktivt med att minska beroendet av hyrpersonal samt sätta mål, följa upp och redovisa ordinarie personal, vikarier och	HSN	2026	Inom ram

¹ Region Kronobergs årsredovisning 2024 samt ekonomiavdelningen, jämförelsetalet är hämtat från Kolada och är rikssnittet år 2024.

² Region Kronobergs årsredovisning 2024 samt ekonomiavdelningen, jämförelsetalet är hämtat från Kolada och är rikssnittet år 2024.

³ Region Kronobergs årsredovisning 2024 samt ekonomiavdelningen, jämförelsetalet är hämtat från Kolada och är rikssnittet år 2024.

⁴ Jämförelsetal finns ej.

Uppdrag	Beskrivning	Ansvarig nämnd	Tidsplan	Ekonomisk konsekvens
	hyrpersonal jämfört med budgeterade tjänster.			
Revidera ägardirektiv	Vi ska förbättra och förtydliga vår ägarstyrning, för alla de bolag där regionen är majoritetsägare, genom att revidera ägardirektiven.	RS	2026	Inom ram

Medarbetare

Region Kronoberg, liksom övriga regioner i Sverige, står inför stora utmaningar vad gäller kompetensförsörjning främst kopplat till demografin. För att möta detta behöver Region Kronobergs bli en än mer attraktiv arbetsgivare samtidigt som det behövs nya arbetssätt och samarbeten.

I omställningen går chefer före och visar vägen. I takt med att vi inför nya arbetssätt behöver gamla arbetssätt fasas ut. Det är i omställningsarbetet verksamheten ser vilken kompetensutveckling som är nödvändig för redan befintliga medarbetare, och vilken kompetens som behöver tillföras.

För att kunna behålla befintliga medarbetare ska Region Kronoberg uppfattas som en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare stannar kvar och vill vara en del av utvecklingen, utifrån sin kompetens och verksamhetens behov.

Det är samtidigt viktigt att fortsätta attrahera och rekrytera nya medarbetare med de kompetenser som behövs.

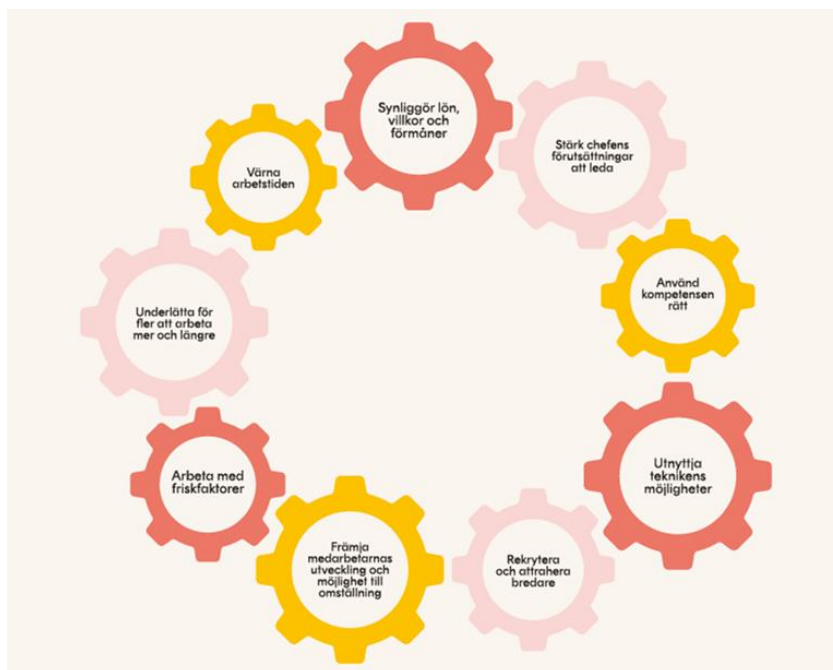
Region Kronoberg arbetar utifrån kompetensförsörjningskedjan: **attrahera, rekrytera, introducera, utveckla, behålla och avsluta.**

Attraktiv arbetsgivare

Som attraktiv arbetsgivare ska Region Kronoberg vara en organisation som präglas av starka friskfaktorer och förtroende för verksamhetens chefer och medarbetare. Arbetsplatserna ska vara hälsofrämjande med goda förutsättningar att arbeta, växa inom organisationen och bidra till utveckling. Som attraktiv arbetsgivare har regionen ett enhetligt medarbetarerbjudande, som är långsiktigt och hållbart över tid.

Vårt arbete med att möta verksamhetens kompetensutmaning tar sin utgångspunkt i SKR:s nio strategier för kompetensförsörjning. Strategierna utgår från den attraktiva arbetsgivaren, att hitta nya lösningar samt ett hållbart arbetsliv.

Strategierna ramar in det målmedvetna arbetet för att även fortsättningsvis kunna erbjuda invånarna tjänster av hög kvalitet, och en verksamhet som är oberoende av hyrbemanning.

Framgångsfaktorer i Region Kronoberg

Främja medarbetarnas utveckling och möjlighet till omställning

Region Kronoberg ska erbjuda chefer och medarbetare kompetensutveckling. Utgångspunkten är verksamhetens behov, men även den egna professionella utvecklingen ska beaktas. Medarbetarna ska kunna arbeta på toppen av sin kompetens.

Med goda möjligheter till utveckling och omställning kan medarbetare och verksamheter ta sig an nya eller förändrade arbetsuppgifter. I en kunskapsintensiv organisation som Region Kronoberg är behovet av kontinuerlig kompetensutveckling stort. Den snabba förändringstakten på arbetsmarknaden och inom välfärden, exempelvis teknisk och demografisk utveckling, innebär också att medarbetare behöver anpassa sig, lära nytt eller ställa om.

Medarbetare ska uppfatta Region Kronoberg som en arbetsgivare där man trivs, vill stanna och där det är möjligt att växa och påverka. Vi ska ha synliga interna karriärvägar, bland annat genom yrkesspecifika karriärmodeller.

Region Kronoberg strävar efter att öka antalet doktorander och disputerade medarbetare. Syftet är att vara en attraktiv arbetsgivare och att stärka den vetenskapliga förankringen i klinisk praxis, för att utveckla vården och säkerställa en god och jämlik vård. Vi har insatser som pågår för att på bästa sätt tillvarata den befintliga forskarkompetensen och integrera forskning, utveckling och utbildning i vårdens vardag.

Arbeta med friskfaktorer

Region Kronoberg ska vara en arbetsplats som präglas av starka friskfaktorer och med förtroende för verksamhetens chefer och medarbetare. Att arbeta med friskfaktorer stödjer organisationen att skapa friska, hållbara och attraktiva arbetsplatser.

En bra arbetsmiljö och balans mellan arbete och fritid är avgörande faktorer i valet av arbetsgivare, men också för att stanna och trivas på sin arbetsplats. Region Kronoberg strävar efter att ständigt förbättra medarbetarnas arbetsmiljö både organisatoriskt, socialt och fysiskt. Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska vara en naturlig del i den dagliga verksamheten.

Delaktighet genom samverkan främjar en god arbetsmiljö och bidrar till verksamhetens utveckling. För att uppnå detta krävs en god dialog mellan arbetsgivare, medarbetare och fackliga förtroendevalda om verksamhetens mål, resurser och arbetsmiljö.

Använd kompetensen rätt

Rätt kompetens på rätt plats är en förutsättning för att säkra kompetensförsörjningen, och gör det möjligt att använda resurserna effektivt. Ny kunskap kommer löpande, och det livslånga lärandet inom organisationen tillför värde för invånarna och arbetsglädje för medarbetarna.

För att lyckas krävs bland annat en översyn av nuvarande arbetssätt och befintliga bemanningsstrukturer, mer samarbete över verksamheter för att dela på befintlig kompetens samt ett engagerat arbete för att främja utveckling och omställning.

Underlätta för fler att arbeta mer och längre

Region Kronoberg behöver ta tillvara på kompetens som redan finns. Denna strategi handlar om att öka sysselsättningsgraden och förlänga arbetslivet.

Seniora medarbetares kompetens ska tas omhand, dessutom ska fler över pensionsåldern erbjudas möjlighet att arbeta i vår organisation. Att medarbetare stannar kvar länge i arbetslivet skapar också bättre förutsättningar för handledar- och mentorskap.

Rekrytera och attrahera bredare

Att ta emot studerande och ta väl hand om praktikanter är av stor betydelse för att säkerställa kompetens och för att attrahera och rekrytera nya medarbetare.

Som arbetsgivare behöver Region Kronoberg se och ta tillvara den kompetens som finns att tillgå. När det är utmanande att hitta rätt kompetens behöver vi vidga sökfältet och undersöka alternativa rekryteringsvägar.

Att stärka vårt arbetsgivarvarumärke syftar till att attrahera, rekrytera och behålla rätt medarbetare, men också vårda relationen med tidigare medarbetare. Vi ska rekrytera på ett professionellt sätt, med kompetensen i fokus. Alla som söker arbete i Region Kronoberg ska få

en positiv upplevelse av organisationen, oavsett om man blir erbjuden det sökta arbetet eller inte.

En god introduktion är en förutsättning för att snabbt kunna prestera i sin yrkesroll, trivas och känna trygghet.

Region Kronoberg har de senaste åren haft ett aktivt arbete med att öka antalet anställda med funktionsnedsättningar inom våra verksamheter. Arbetet har verkligen gett resultat och vi vil fortsätta det viktiga arbetet.

Schemaläggning

Att förlägga arbetstid hälsosamt, och samtidigt eftersträva stabilitet och förutsägbarhet, är betydande för såväl medarbetares välmående som för verksamhetens resultat. Detta inte minst eftersom många verksamheter pågår dygnet runt.

Arbetet behöver organiseras så att tiden räcker till och används på ett klokt och värdeskapande sätt.

Schemaläggning skall ha verksamhetens behov och gällande lagstiftning som utgångspunkt men med ambition att regionens chefer i dialog med medarbetare skall ges möjlighet att i större utsträckning påverka schemat efter verksamheternas olika förutsättningar.

Delade turer skall inte förekomma.

Synliggör lön, villkor och förmåner

Att synliggöra lön, villkor och förmåner för såväl befintliga som framtida medarbetare främjar kompetensförsörjningen.

Inom Region Kronoberg erbjuds medarbetarna meningsfulla arbeten. Arbetsgivaren har kollektivavtal med goda villkor och förmåner under hela arbetslivet och i pensionsavtal.

Region Kronoberg ska ha en tydlig och sammanhållen arbetsgivarpolitik. Lönerna ska vara långsiktigt konkurrenskraftiga i förhållande till den kringliggande marknaden, samt spegla individuella prestationer. Oskäliga löneskillnader mellan kön skall inte förekomma. Vi ska värna de centrala kollektivavtalen, och vara restriktiva med lokala kollektivavtal.

Förmåner som skobidrag, fika på personalmöten och mammografi på betald arbetstid permanentas.

Stärk chefens förutsättningar för att leda

Region Kronobergs chefer har en avgörande betydelse för att organisationen ska nå verksamhetens mål och samtidigt uppfattas som en attraktiv och utvecklande arbetsgivare.

Region Kronobergs chefer behöver vara modiga och motiverade. Vår ledaridé är ett viktigt styrdokument som tydliggör det gemensamma förhållningssättet – vad det innebär att vara chef och ledare i Region Kronoberg och vad som förväntas i uppdraget.

Chefer kommer framöver att lägga mer fokus på verksamhetsutveckling och nya arbetssätt. Detta behöver mötas upp av tydliga stödfunktioner, hållbara uppdrag och ett rimligt antal underställda.

Ett aktivt medarbetarskap är en förutsättning för att verksamheten ska fungera väl och klara av att anpassa sig till nya förutsättningar och krav. För att nå verksamhetens mål är det angeläget att medarbetarna är delaktiga, engagerade och ansvarstagande, såväl på individ- som på gruppnivå. Region Kronobergs medarbetaridé tydliggör vad som definierar ett gott medarbetarskap inom regionen, vilka förväntningar som finns på varandra och vilka rättigheter och skyldigheter medarbetare har.

Utnyttja teknikens möjligheter

Teknik, digitalisering, automatisering och artificiell intelligens gör det möjligt för verksamheter att utveckla nya arbetssätt och tekniker som har inverkan på kompetensförsörjningen. Region Kronoberg ska ta tillvara de möjligheter som ges med ny teknik och utmana befintliga modeller och arbetssätt. Teknisk utveckling medför behov av förändrade arbetsuppgifter och kompetenser för att hantera den nya tekniken.

Samverka med de fackliga organisationerna

De fackliga organisationerna är viktiga parter för Region Kronoberg i arbete med att bli en attraktivare arbetsgivare med arbetsplatser med bra arbetsmiljö. Därför skall de fackliga organisationerna ges goda och jämlika förutsättningar för att bedriva fackligt arbete. God och respektfull samverkan mellan arbetsgivarföreträdare och fackliga representanter skall eftersträvas på alla nivåer i vår organisation.

Mer rättvis ersättning för arbete på obekväm arbetstid

Region Kronobergs medarbetare möjliggör för en hälso- och sjukvård som är tillgänglig dygnet runt, året om. För att långsiktigt säkerställa kompetensförsörjningen inom dygnet runt verksamheten behöver villkoren för arbete på obekväm arbetstid vara attraktiva.

Ersättningen för att arbeta på obekväm arbetstid skall bli mer rättvis, därför skall den förhöjda Ob-ersättningen omfatta även Kommunals yrkesgrupper och storhelgsersättningen skall införas för läkare.

Mål och mått

Indikator	Bokslut 2024	Målvärde 2026	Målvärde 2028	Jämförelsetal
Sjukfrånvaro	5,2 %	5 %	5 %	6,4 % ⁵
Hållbart medarbetarindex (HME)	79,4	80	80	78 ⁶
Personalomsättning, extern	7,7 %	7,5 %	7 %	nyanställda 10% ⁷ avgångna 8%

Prioriterade uppdrag

Uppdrag	Beskrivning	Ansvarig nämnd	Tidsplan	Ekonomisk konsekvens
Möt kompetensutmaningen	Med utgångspunkt i övergripande kompetensförsörjningsplan ska verksamheterna arbeta med lokala analyser, aktiviteter och åtgärder.	Samtliga nämnder	2026	Inom ram
Ge förutsättningar för stärkta friskfaktorer i organisationen	Region Kronoberg ska vara en organisation som präglas av starka friskfaktorer. På övergripande nivå handlar det om att arbeta med de organisatoriska förutsättningarna för en god arbetsmiljö.	RS	2026	Inom ram
Fortsatt arbete med friskfaktorer	Verksamheterna ska genomföra aktiviteter för att stärka friskfaktorerna på sina arbetsplatser.	Samtliga nämnder	2026	Inom ram
Säkerställa långsiktig kompetensförsörjning av läkare genom utbildningsläkare som trivs och utvecklas	Utbildningen för AT, BT, och ST ska även fortsatt vara attraktiv och hålla en hög kvalitet. Medarbetarerbjudande för utbildningsläkare ska utvecklas och tydliggöras.	RS/HSN	2026	Inom ram
Förbättrade villkor för arbete på obekväm arbetstid	Ersättningen för att arbeta på obekväm arbetstid skall bli mer rättvis, därför skall den förhöjda Ob-ersättningen omfatta även Kommunals yrkesgrupper och storhelg ersättningen skall införas för läkare.	RS/HSN	2026	40 + 10 mnkr

⁵ Jämföraren - Kolada, riksgenomsnitt

⁶ Jämföraren - Kolada, riksgenomsnitt

⁷ Region Kronoberg HR- enheten

Hälso- och sjukvård samt tandvård

En trygg och samordnad vård

Hälso- och sjukvården i Region Kronoberg ska vara tillgänglig, samordnad och trygg. Du ska känna dig säker på att du kommer i kontakt med vården när du är sjuk. Hos oss är patienten i fokus och vårdkedjan sömlös.

Hälso- och sjukvårdens grunduppdrag utgår från lagar, nationella styrdokument, vetenskap och beprövad erfarenhet, beslutade mål och uppdrag, samt tillgängliga resurser. Inom hälso- och sjukvården i Region Kronoberg finns fem verksamhetsområden: sjukhusvård, primärvård, psykiatri & rehab, rättspsykiatri samt tandvård.

Delar inom hälso- och sjukvården och tandvården bedrivs även i privat regi via vårdval, eller via avtal med privata vårdgivare. Vårdval ska bidra till att stärka patientens ställning, öka mångfalden i vården och stimulera en personcentrerad utveckling.

Hälso- och sjukvård samt tandvård fungerar överlag bra i Sverige. Exempelvis står sig de medicinska resultaten väl i jämförelse med andra länder. Samtidigt finns det flera utmaningar, till exempel problem med kompetensförsörjning, en hög belastning på vårdplatser och brister i samordning mellan olika huvudmän och vård- och omsorgsgivare.

Region Kronoberg ska erbjuda en tillgänglig och effektiv hälso- och sjukvård med hög kvalitet. Behovet av en samhällsgenomgripande omställning är ett faktum. Ägandeskapet för omställningen behöver stärkas i *bela* organisationen, eftersom samtliga ansvarsområden inom Region Kronoberg behöver anpassa sig till de rådande omständigheterna.

Omställningen rör alla delar av invånarens väg, genom hela hälso- och sjukvårdssystemet. Den gemensamma målsättningen är att få till stånd en fokusförflyttning; från organisation till fokus på person och relation, från isolerade vård- och omsorgsinsatser till samordning utifrån personens behov, från reaktiv till proaktiv och hälsofrämjande, samt från invånare som passiva mottagare till aktiva medskapare.

Närmare kronobergaren – utvecklingsstrategi för hälso- och sjukvården

Hälso- och sjukvårdens långsiktiga utvecklingsstrategi *Närmare kronobergaren* sätter riktningen för organisationens omställningsarbete. Sedan 2024 införlivas omställningens utvecklingsinitiativ i ordinarie processer. Dessa ska i kombination med övriga budgetuppdrag och mätetal driva utvecklingen för att nå målen. Region Kronobergs övriga strategier och program, samt hälso- och sjukvårdens verksamhetsplan, utgör tillsammans riktning för planering och uppföljning.

Närmare kronobergaren bygger på länsinvånarnas behov, aktuella kunskaper, nationella utredningar samt samlade erfarenheter från vårdens kontinuerliga utveckling. Fyra huvudsakliga inriktningar, med tretton tillhörande löften, beskrivs i strategin.

Organisatoriskt ska det finnas ett tydligt fokus på öppenvård, med primärvården som nav. Det enskilda vårdförloppet ska vara personcentrerat och sammanhållet – även om flera verksamheter är involverade. Invånaren ska mötas av medarbetare som kan arbeta med arbetsglädje och på toppen av sin kompetens.

Kvinnors vård

Generellt har kvinnosjukvården länge varit åsidosatt. Att vara kvinna kan ha stor betydelse för hälsan och tillgången till sjukvård. Det finns exempelvis många tillstånd och sjukdomar som särskilt eller endast drabbar flickor och kvinnor genom hela livet. Av olika anledningar gör kvinnor också fler besök i hälso- och sjukvården än män och antalet anmälningar till patientnämnden, även med hänsyn tagen till fler antal besök, är högre för kvinnor än för män. Region Kronoberg behöver utveckla och förbättra arbetet med kvinnors hälsa generellt och kvinnosjukvården i synnerhet. Samtidigt genomför vi kontinuerligt jämställdhetsanalyser för att upptäcka eventuell ojämställdhet i vården vi levererar till invånarna.

Hyroberoende vård och rätt använd kompetens

Arbetet med att nå en hyroberoende vård ska fortsätta. Målsättningen att vara oberoende av hyrpersonal innebär att ha en stabil och varaktig bemanning som klarar grunduppdraget med egna medarbetare. Målet är uppnått när vår egen personal utgör 98 procent av hälso- och sjukvårdens totala bemanningskostnader - alla yrkeskategorier inräknat. Framtida kompetensplanering behöver utgå från förändrade arbetssätt. Rätt använd kompetens (RAK), med uppgiftsväxling, ska genomföras för att tillvarata samtliga medarbetares kompetens på bästa sätt.

Kunskaperna och erfarenheterna är goda om vad som skapar långsiktigt friska, hållbara och attraktiva arbetsplatser. Att arbeta med friskfaktorer är en viktig del i arbetet för att möta kompetensutmaningen inom välfärdssektorn.

Samverkan i länet

I Kronoberg drivs arbetet genom ledningsgrupp för samordning av länets hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst. Länets ledningsgrupp styr och prioriterar strategiskt utifrån den gemensamt beslutade målbilden, samt mot bakgrund av ledorden *med mesta möjliga nytta, med gemensamma resurser för en god och nära – vård, skola och omsorg i Kronobergs län*. Denna tvärorganisatoriska och strategiska samverkan är en viktig del i hanteringen av välfärdssektorns gemensamma utmaningar.

Regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS) samordnas av SKR, Sveriges kommuner och regioner, och stödjer samverkan i frågor som rör socialtjänst, skola och hälso- och sjukvård, samt i dialogen om kunskapsutveckling och kunskapsstyrning. RSS fungerar som en länk mellan den nationella, regionala och lokala nivån. Det länsgemensamma arbetet stöds i stora delar av nationella kunskaps- och samverkansstrukturer. Omställning till nära vård och framtidens socialtjänst ställer allt högre krav på länsgemensam samordning, och vår samordning ska utvecklas och bli ännu bättre.

Vi har alla ansvar över samma patienter, och verkar i ett system. Vi ska fortsätta vårt framgångsrika arbete med systemledning i länet. Under 2026 ska fler delar av vår ledningsstruktur involveras i systemledarskapet

Forska för framtiden

Forskning ska ses som en naturlig del av verksamheten. I Region Kronoberg utgår forskningen från den regionövergripande forskningsplanen, som fastställs av regionstyrelsen.

Verksamhetsnära forskning och utveckling, tillsammans med aktiv medverkan från invånare, ska skapa förutsättningar för en kunskapsbaserad och jämlik vård.

Region Kronoberg arbetar med en tydlig strategi för akademiska kliniker och akademiska vårdcentraler, i syfte att samordna och integrera forskning, utveckling och utbildning i verksamheterna. Det behövs också fortsatta satsningar på att utveckla, implementera och stärka regionens forskning. Framför allt behöver Region Kronoberg skapa ytterligare förutsättningar för fler kliniska studier, för att tydligt medverka till den medicinska utvecklingen av en god och jämlik vård.

Region Kronoberg har även ansökt om att starta upp universitetssjukvårdsenheter på våra sjukhus inom de delarna av vården där vi är långt fram i utvecklingen. Vi ska fortsätta att utvecklas med bredd och spets.

Stödja och stärka digitalisering och ny teknik

Teknik, innovation och nya digitala arbetssätt stödjer utvecklingen av vården. I Region Kronoberg fokuserar vi på den teknik som stödjer omställningen till den nära vården. Vi tillför medel för fler medarbetare på kliniken för medicinsk fysik och teknik. Dessutom ökar vi budgeten för digitalisering för att säkerställa att systemen stödjer både medarbetare och underlättar för patienter.

Arbeta mer med det som är värdeskapande för patienten

Vården växer och vi kan göra mer åt fler. Vi ska arbeta med det som ger mest nytta och är värdeskapande för våra patienter. Det innebär att arbetssättet ”Kloka Kliniska Val” breddas i hela organisationen. Det ligger på varje verksamhet och medarbetare att ständigt arbeta med att göra mer av det som är mest värdeskapande för patienten.

Verksamhetsområden

Sjukhusvård

Sjukhusvården i Region Kronoberg håller god kvalitet och är i ständig utveckling, bland annat inom medicinsk teknik. Tillgängligheten är i förhållande till riket överlag på en god nivå, men vi ska ständigt arbeta för att korta köer och väntetider. Produktions- och kapacitetsplanering ska användas för att jämnar ut toppar, så att arbetsbelastningen blir jämnare och kapaciteten högre med givna resurser.

Rätt använd kompetens, eller uppgiftsväxling, ska genomföras för att nyttja medarbetarnas kompetens på bästa sätt. Det handlar om förflyttning av arbetsuppgifter mellan yrkeskategorier.

Patienternas ställning ska stärkas genom att använda Dokumenterade överenskommelser, tidigare kallade patientkontrakt. Dokumenterad överenskommelse är en överenskommelse som vården och patienten utformar tillsammans. Överenskommelsen ska beskriva vad som ska ske i kontakt med vården och när, samt vem patienten ska vända sig till. Hur patienten ska vara delaktig utgår från patientens egna förutsättningar och behov.

Region Kronoberg ska ha två akutsjukhus, Ljungby sjukhus och Växjö sjukhus. Tillsammans ska våra två sjukhus säkerställa modern sjukvård av högsta kvalitet till våra tvåhundratusen kronobergare. Båda sjukhusen behöver varandra och ska utvecklas för att nå sin fulla potential.

Vi ska leverera hälso- och sjukvård som är tillgänglig, säker och av högsta kvalitet för alla invånare i Kronobergs län. Det är ett utmanande uppdrag – men också ett uppdrag fyllt av möjligheter.

Den medicinska utvecklingen sker i en hög takt, och det enda vi med säkerhet vet är att framtidens sjukvård kommer att se annorlunda ut än idag. Förändringar inom medicinsk och teknisk innovation, en åldrande befolkning och påverkan från omvärlden innebär att vi måste anpassa och utveckla sättet vi bedriver vård på.

Ljungby sjukhus ska fortsatt att bedriva akutsjukvård och ta emot patienter dygnet runt. De patienter som behöver opereras under nattetid ska opereras på Växjö sjukhus. Fler patienter kommer under dagtid att opereras på Ljungby sjukhus. För att möjliggöra att hålla akuten öppen dygnet runt ska en satsning på akutläkare göras.

För att långsiktigt säkerställa intensivvård av högsta kvalitet i Kronoberg ska vi ha åtta intensivvårdsplatser på Växjö sjukhus. På Ljungby sjukhus ska det skapas en intermediärvårdsavdelning, IMA med två platser.

Alla medarbetare ska känna att man har nära till sin chef och att organisationen är smidig och effektiv. Båda sjukhusen ska ha varsin sjukhuschef. Det nära ledarskapet ska stärkas och följas upp tydligt.

Ljungby sjukhus ska byggas till och moderniseras. Den nuvarande tomten där sjukhuset i Växjö är beläget har begränsningar som medför betydande utmaningar för nybyggnation på samma plats. Därför ska regionen ta fram två alternativ för nybyggnation varav ett är på befintlig plats och ett i Råppe där för- och nackdelar belyses.

Primärvård

Primärvården är oftast det första mötet i hälso- och sjukvårdssystemet. Ambitionen är att den nivån ska vara förstahandsvalet om du är i behov av vård. Primärvården ska vara tillgänglig, både genom chatt, telefon och för ett fysiskt besök. Du som behöver ska ha en fast vårdkontakt. Är du äldre, ska det finnas en äldremottagning som kan möta dig och dina behov. Om du behöver vidare vård på en annan nivå i vår organisation ska det ske sömlöst.

Vårt mål är att nå socialstyrelsens riktlinjer om 1 läkare per 1100 listade patienter. Det kommer att leda till en trygghet och tillitsfull relation mellan patient och vårdcentral.

Psykiatri ska komma närmre patienten, och finnas tillgänglig i primärvården. Familjehälsan för barn och unga ska byggas ut med fler behandlare och logopedier för att kunna möta det ökade behovet hos våra barn och unga.

För att säkerställa att primärvården blir navet i framtidens vårdorganisation tillför vi 30 miljoner för att möjliggöra den förändring som behöver ske. Förflyttningen ska ske utifrån Borgholmsmodellen med målet att få trygga, tillitsfulla patienter. Borgholms Hälsocentral har format ett arbetssätt utifrån patientens upplevelse och behov. Det är en sömlös vård där vårdkedjan hålls ihop och där patienten kan känna trygghet i att vården är nära. Arbetssättet har fått namnet Borgholmsmodellen.

Vårdvalsmodellen för primärvård i Kronoberg ska förnyas så att den stödjer omställningen till Nära Vård. Målet för omställningen är en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan. Målet är även att patienten är delaktig utifrån sina förutsättningar och preferenser, samt att kunna uppnå en effektivare användning av hälso- och sjukvårdens resurser.

Arbetet ska ske i dialog och nära samarbete med verksamheterna och kommunerna, där medarbetare och chefer från både offentlig och privat vård är representerade.

Omställningen till Nära Vård innebär ett förändrat förhållningssätt och förflyttningar av arbete. För att stärka primärvårdens möjligheter att utvecklas till att utgöra navet i vården, behöver grundläggande förutsättningar och primärvårdens uppdrag ses över och förändras.

Nära Vård-perspektivet ger mest effekt avseende patienter med komplexa behov – vilka utgör en liten andel av samtliga listade, men som använder stora delar av vårdens resurser.

Våra familjecentraler har en viktig funktion. Här möts barn och föräldrar och organisationsgränser suddas ut. MHV, BHV, socialtjänsten och öppna förskolans samarbete stärker barn och föräldrars förutsättningar till en god uppväxt. Vi ska ha fler familjecentraler. Under 2026 fortsätter arbetet med att bygga om vårdcentralen Teleborg till en fullskalig och anpassad familjecentral. I Alvesta fortsätter vi att säkra lokaler för att kunna erbjuda familjecentral även här. Vi kommer parallellt arbeta vidare med att identifiera ytterligare lämpliga samarbeten och framtida familjecentraler.

En remissväg in för patienter med svårläkta sår till ett Sårcentrum på primärvårdsnivå ska inrättas. Sårcentrum ska ha ett helhetsperspektiv och samordnar patientens alla vårdbehov på samtliga vårdnivåer för att få en så effektiv sårsläkning som möjligt med minskat lidande hos drabbade patienter som följd. Sårcentrum ska också arbeta ut mot kommunerna för att säkerställa att alla patienter får rätt hjälp och behandling.

Psykiatri och rehab

Den psykiska ohälsan breder ut sig i samhället. Studier⁸ uppskattar att cirka 25–30% av alla som söker vård på vårdcentral lider av psykisk ohälsa

Region Kronoberg har kartlagt arbetet kring hur vi möter barn och unga med psykisk ohälsa. Utredningen syftar till att vården för barn och unga ska bli mer tillgänglig, få en ökad kvalitet och främja jämlikhet. Slutsatserna i utredningen visar att vi behöver förstärka första linjens psykiatri och öka samarbetet med länets skolor, för att finnas och verka närmre barnen.

Vi ska arbeta tillsammans med skola och civilsamhället för att öka barns psykiska och fysiska välmående. Fysisk aktivitet, bra mat och tillgång till fritidsaktiviteter och kultur möjliggör en god utveckling för våra barn.

Barnhabiliteringen möter fler barn och unga och behovet av habiliteringen ökar. Tillgängligheten till habiliterande insatser för de barn och ungdomar som behöver det ska säkerställas. Vi tillför 2 miljoner kronor för att kunna anställa fler. Verksamheten ska se över vilka åtgärder som kan göras för att öka tillgängligheten. Under 2026 ska de nya lokalerna på Sigfridsområdet färdigställas och verksamheten flytta in.

⁸ Vård vid depression och ångestsyndrom 2019, Sida 78, Socialstyrelsen.

Folktandvård

Folktandvårdens huvuduppdrag är att skapa och bibehålla en god munhälsa hos befolkningen i Kronoberg. Vården ska ges på lika villkor och bidra till en jämlik tandhälsa för hela befolkningen.

Folktandvården har fokus på förbyggande och hälsofrämjande arbete, och har därför ett samarbete med primärvården, barnhälsovården, skolan och äldreboenden. Genom att fortsätta arbeta preventivt kan individens munhälsa stärkas, och som följd av detta minskar behovet av framtida tandvård. Ett sätt kan vara att öka samarbetet med förskolan för att tidigt säkerställa att fler barn har en god tandhälsa.

Folktandvården fortsätter prioritera utifrån riskbedömningar, för att hinna ta hand om de patienter som behöver tandvård. Den digitala tillgängligheten till folktandvården ska öka och utveckling och användning av olika digitala verktyg fortsätter.

Under året byter folktandvården journalsystem och tillförs därför medel för att tillfälligt kunna ha dubbla system.

Rättspsykiatri

Rättspsykiatriska regionkliniken tar, utöver regionuppdraget, emot patienter från hela landet. Klinikens målsättning är att bedriva en god och patientsäker vård i ständig utveckling, med en hög tillgänglighet och rimlig beläggning. För att verksamheten ska bedrivas enligt vetenskap och beprövad erfarenhet, genomsyras all vårdutveckling av ett nära samarbete med klinikens forskningsenhet.

I samband med bygget av den nya vårdbyggnaden K8 får vi möjlighet till en mer sammanhållen vårdprocess för rättspsykiatriska patienter från Kronobergs län, med ambitionen att bland annat kunna minska slutenvårdsdygnet.

Klinikens hälsocentral följer patienter som redan har, men också de som löper risk för, diabetes, hjärt-kärlsjukdom, övervikt med mera. Målsättningen är att stärka det sjukdomsförebyggande arbetet utan att belasta Region Kronobergs primärvård.

Forskningsenhetens arbete är tätt kopplat till vårdverksamheten. Forskningen berör områden som patienters och medarbetares upplevelser av patientdelaktighet i den rättspsykiatriska vården samt etiska aspekter av personcentrerad vård i en rättspsykiatrisk kontext.

Mål och mått

Mål: Förtroendet för verksamheten ska vara högt

Indikator	Bokslut 2024	Målvärde 2026	Målvärde 2028	Jämförelsetal
Förtroendet för hälso- och sjukvården enligt Hälso- och sjukvårdsbarometern	66 %	70 %	75 %	67 % ⁹

Mål: Vården är till för alla

Indikator	Bokslut 2024	Målvärde 2026	Målvärde 2028	Jämförelsetal
Andel patienter som får en medicinsk bedömning av legitimerad personal inom 3 dagar i primärvården	82 %	86 %	89 %	88 % ¹⁰
Andelen besvarade samtal i förhållande till hur många som har ringt inom vårdcentralerna.	88 %	90 %	95 %	88 % ¹¹
Andel väntande patienter till första besök inom planerad specialiserad vård som väntat 90 dagar eller kortare	70 %	72 %	73 %	70 % ¹²
Andel väntande patienter till operation/åtgärd inom planerad specialiserad vård som väntat 90 dagar eller kortare	80 %	82 %	83 %	62 % ¹³
Andelen patienter som fått vård (utredning) inom vårdval BUP inom 30 dagar.	8 %	10 %	15 %	20 % ¹⁴
Andelen patienter som fått vård (behandling) inom BUP inom 30 dagar	29 %	35 %	40 %	27 % ¹⁵

Mål: Invånarna är aktiva och medskapande i hälsa och vård

Indikator	Bokslut 2024	Målvärde 2026	Målvärde 2028	Jämförelsetal
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	68,7 %	76 %	77 %	71 % ¹⁶

⁹ Hälso- och sjukvårdsbarometern 2024

¹⁰ Medicinsk bedömning | Väntetider i vården | SKR

¹¹ Telefontillgänglighet | Väntetider i vården | SKR

¹² Statistik om tillgänglighet i hälso- och sjukvård - Socialstyrelsen

¹³ Väntande 90 dagar eller kortare på operation/åtgärd inom specialiserad vård

¹⁴ Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) | Väntetider i vården | SKR

¹⁵ Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) | Väntetider i vården | SKR

¹⁶ Fri sökning - Kolada | Kolada | Riksjämförelse

Mål: Vården är nära och samordnad

Indikator	Bokslut 2024	Målvärde 2026	Målvärde 2028	Jämförelsetal
Andel vårdtillfällen för patienter 65 år eller äldre där oplanerad återinskrivning skett inom 30 dagar	21 %	15 %	10 %	17 % ¹⁷
Kontinuitetsindex för besök hos läkare för kroniska diagnoser de senaste 18 månaderna (primärvård)	0,31	0,35	0,36	0,38 ¹⁸
Hållbart säkerhetsengagemang	78	79	80	19
Andel av befolkningen med fast vårdkontakt	18 %	20 %	20 %	20
Andel av befolkningen med fast läkarkontakt	40 %	50 %	55 %	21

Prioriterade uppdrag

Uppdrag	Beskrivning	Ansvarig nämnd	Tidsplan	Ekonomisk konsekvens
Bygg upp en akutläkarorganisation	Förvaltningen har fått i uppdrag att ta fram en plan för en akutläkarorganisation på akutkliniken. Vi tillför 8 mkr för att rekrytera akutläkare.	HSN	2026	8 mkr (10 mkr 2027, 12 mkr 2028)
Förstärk primärvården	Primärvården ska vara centrum i vårdsystemet. Du som patient ska lätt nå din vårdcentral och få rätt hjälp. Därför förstärker vi primärvården med ytterligare 30 miljoner och täcker för ökade kostnader av läkemedel.	NFV	2026	30 mnkr + 15 mkr
Ta fram en ny modell för att fördela pengar till vårdcentralerna – för att säkerställa omställningen till nära vård	En ny modell för fördelning av resurser till primärvården ska tas fram. Uppföljningen ska vara mer dialog- och tillitsbaserad. Vårdcentralerna ska vara delaktiga i arbetet.	NFV	2026	Inom ram
Ta fram en gemensam plan för primärvården	I samverkan med länets kommuner ta fram en gemensam plan för primärvårdsnivån	HSN	2026	Inom ram
Öka antalet kliniska studier med fokus på förbättrade förutsättningar för kliniska prövningar	Skapa ytterligare förutsättningar för fler kliniska studier för att tydligt medverka till den medicinska utvecklingen av en god och jämlik vård.	HSN	2026	Inom ram
Inför bedömningsbilar	Bedömningsbilar är mindre akutbilar som bemannas med en sjuksköterska som utför	HSN	2026	4 mkr

¹⁷ Oplanerad återinskrivning inom 30 dagar | Vården i siffror

¹⁸ PVQ Kontinuitet Ko01L: Kontinuitetsindex för patienter med kronisk sjukdom, senaste 18 månaderna, läkare, på vårdcentral | Vården i siffror

¹⁹ Region Kronobergs egen mätning | jämförelsetal finns ej

²⁰ Region Kronobergs egen mätning | jämförelsetal finns ej

²¹ Region Kronobergs egen mätning | jämförelsetal finns ej

	akuta bedömningar av patienter utanför sjukhus.			
Öka tillgängligheten till hörselvården	Anställ fler audionomer och finansiering för att kunna förskriva fler hörapparater	HSN	2026	9 mkr (11 mkr 2027, 13 mkr 2028)
Inför en gemensam barnakut på Växjö sjukhus	Samla flödet för alla barn med olika åkommor på en barnakut i Växjö. Barn med kirurgiska eller ortopediska åkommor som har närmre till Ljungby sjukhus ska fortsatt kunna tas emot på akuten på Ljungby sjukhus.	HSN	2026	4 mkr
Säkerställ tillgänglig barnhabilitering	Barn med behov av stöd av rehabilitering ska få det, i tid. En översyn av åtgärder för att öka tillgängligheten till barnhabilitering ska göras. Extra tillskott om två miljoner ska användas till att korta köerna.	HSN	2026	2 mkr
Säkerställ en smidig övergång av journalsystem för folktandvården	Folktandvården byter journalsystem och behöver under övergången ha dubbla system.	HSN	2026	1 mkr
Öka tempot i digitaliseringen	Medicinsk fysik och teknik möjliggör en mer avancera utveckling av sjukvården. Vi ökar tempot i den utvecklingen. Se även utökning av digitalisering under RS med 10 mkr.	HSN	2026	1 mkr (5 mnkr 2027, 7 mnkr 2028)
Utökad nattambulans i västra länsdelen	Förstärkning av nattambulans i västra länsdelen som är genomförd permanentas. Dessutom tillförs medel till fordon och enhetschef.	HSN	2026	10 mkr
Fortsätta med vaccinationer mot HPV	Genom att vaccinera mot HPV kan livmoderhalscancer utrotas. Vaccination mot HPV ska fortsätta under 2026.	HSN	2026	3,5 mkr
Inför AI-granskning inom mammografi	Genom att införa AI som "andra-granskare" inom mammografi kan läkarresurser frigöras och tillgängligheten till mammografi öka.	HSN	2026	1 mkr
Bygga upp ett molekylärlabb inom patologi	Möjliggör ännu mer avancerad diagnostik för att ge mer träffsäkra diagnoser till patienter.	HSN	2026	5 mkr
Ta fram en modell för att införa chefsjuksköterska	Chefsjuksköterska är en ny nivå som stärker omvårdnadsarbetet och det systematiska kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet.	RS/HSN	2026	Inom ram

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken ska verka för att skapa en attraktiv och hållbar region, med goda förutsättningar för ett bra och fungerande vardagsliv. Kollektivtrafiken bidrar till ökad jämlikhet och jämställdhet genom att skapa tillgänglighet till arbete, studier, service, fritid och rekreation för regionens invånare och besökare, utifrån deras olika behov och förutsättningar. Förutom en god kollektivtrafik inom länet ställer Kronobergs centrala läge i Sydsverige stora krav på bra kollektiva lösningar till och från våra grannregioner. Pendlingen över länsgränserna är stor. Genom samarbete i de tre regional- och lokaltågssystemen Öresundståg, Krösatåg och Pågatåg bidrar Region Kronoberg till ett sammanknutet Sydsverige.

Inom länstrafikens verksamhet finns linjelagd busstrafik, tågtrafik i samarbete med Kronobergs grannregioner, glesbygdstrafik och sjukresor inom Kronoberg.

Efter en särskild överenskommelse mellan regionen och respektive kommun utför länstrafiken också skolskjutstrafik, färdtjänst- och riksfärdtjänsttransporter samt tillståndsgivning för färdtjänst och riksfärdtjänst. Länstrafiken Kronoberg är även kollektivtrafikmyndighetens expertstöd. Region Kronoberg är regional kollektivtrafikmyndighet i länet och ansvarar för att ta fram det regionala trafikförsörjningsprogrammet.

Länstrafiken i Kronoberg bidrar till utvecklingen i länet.

Nuläge

Ett år har nu passerat med det nya linjetrafikavtalet för busstrafiken. Trafikföretaget som utför trafiken hade stora problem vid starten - både med sin verksamhet och på grund av uteblivna leveranser av fordon. Trafiken fungerar nu allt bättre, även om utmaningar fortfarande finns. Elbussar till våra tre orter med stadsbusstrafik ska enligt planerna levereras till sommaren 2025.

Under sommaren 2025 startar nytt trafikavtal för serviceresor och skolskjuts. Det är viktigt att starten av den nya trafiken blir smidig för såväl verksamheten som kunderna. En nyckel till detta är ett fortsatt gott samarbete med berörda trafikföretag.

1 mars infördes glesbygdstrafik i länets alla åtta kommuner. Det är ett enhetligt regelverk som kommer att underlätta och förbättra kronobergarnas möjligheter att resa i länets glesa miljöer.

Det har varit många och stora utmaningar i tågtrafiken under 2024, både till följd av planerade banarbeten men också många oplanerade störningar. Det har lett till försämrad punktlighet och minskad nöjdhet bland våra resenärer. Länstrafiken Kronoberg ska därför under 2025, tillsammans med berörda aktörer, arbeta intensivt för att förbättra situationen på järnvägssidan - både när det gäller punktlighet, ersättningstrafik och störningsinformation.

Trafikförsörjningsprogram

Region Kronoberg är regional kollektivtrafikmyndighet i länet och ansvarar för att ta fram det regionala trafikförsörjningsprogrammet. Det regionala trafikförsörjningsprogrammet för Kronobergs län är regionens viktigaste styrdokument för kollektivtrafikens utveckling. Programmet aktualitetsprövas vart fjärde år.

Syftet med trafikförsörjningsprogrammet är att fastställa långsiktiga mål för den regionala kollektivtrafiken. Det styr mot den gemensamma målbilden i den regionala utvecklingsstrategin.

Det nuvarande trafikförsörjningsprogrammet antogs före effekterna av pandemin och de kostnadsökningar som uppkom till följd av omvärldsförändringar. Vissa delar av programmet är därför inaktuella och en del mål är svåra att nå. Vi kommer att påbörja en revidering av trafikförsörjningsprogrammet under 2025. Målet är att en ny version av trafikförsörjningsprogrammet antas av regionfullmäktige under våren 2026.

Framgångsfaktorer

För att uppnå trafikförsörjningsprogrammets målsättningar, och i längden skapa ett mer hållbart samhälle, behöver stora satsningar göras i såväl kollektivtrafiken som i infrastrukturen. Med tanke på att Kronoberg har en så pass stor inpendling från våra grannlän behövs en robust och bra kollektivtrafik och infrastruktur. Ambitionen är att utveckla trafiken, såväl utbud som trafiklösningar och tillhörande infrastruktur, med utgångspunkt i det befintliga kollektivtrafikutbudet.

Kollektivtrafiken har en stor samhällsnytta. Samtidigt är det viktigt att kollektivtrafiken utvecklas utifrån vad som är ekonomiskt möjligt.

Genomförandet av trafikförsörjningsprogrammet kräver uthållighet och samverkan mellan en stor mängd aktörer som på olika sätt är berörda eller involverade i den komplexa frågan om kollektivtrafik. Ett exempel är busshållplatser som kommuner och Trafikverket ansvarar för. Många hållplatser i länet behöver rustas upp och tillgänglighetsanpassas. En god standard på hållplatserna är avgörande för kollektivtrafikens attraktivitet, och är därför en prioriterad fråga under kommande år.

Mål och mått

Ökad nöjdhet hos resenärer och allmänheten

Målet kopplas till det strategiska området - Attraktiv kollektivtrafik

Indikator	Bokslut 2024	Målvärde 2026	Målvärde 2028	Jämförelsetal
Kunder - Nöjd kund index (NKI) buss/tåg enligt Kollektivtrafikbarometern*	58 %	68 %	71 %	56 % ²²
Nöjd kund index (NKI) Serviceresor enligt Barometern för anropsstyrd trafik*	87 %	90 %	90 %	90 % ²³

**Definitioner enligt Kollektivtrafikbarometern och barometern för anropsstyrd trafik:*

I undersökningarna redovisas de svarande som ger betyg 4–5 som nöjda och de som ger betyg 1–2 som missnöjda. De som ger betyg 3 anses varken vara nöjda eller missnöjda och redovisas inte i resultatet. Utfall och målvärde för mätetalen avser procentuell andel som har gett betyg 4 eller 5.

Definitioner av kund respektive allmänhet enligt kollektivtrafikbarometern:

Kunder : Personer som reser minst varje månad med kollektivtrafiktrafikbolaget.

Allmänhet: Samtliga svarande, dvs både kunder och icke-kunder.

Ökad trygghet i kollektivtrafiken samt på väg till och från den

Målet kopplas till det strategiska området - Attraktiv kollektivtrafik

Indikator	Bokslut 2024	Målvärde 2026	Målvärde 2028	Jämförelsetal
Kunder - För de flesta resor jag gör, vet jag hur jag kan åka kollektivt enligt Kollektivtrafikbarometern *	80 %	86 %	87 %	90 % ²⁴
Allmänhet - För de flesta resor jag gör, vet jag hur jag kan åka kollektivt enligt Kollektivtrafikbarometern *	63 %	64 %	66 %	57 % ²⁵

**Definitioner enligt Kollektivtrafikbarometern och barometern för anropsstyrd trafik:*

I undersökningarna redovisas de svarande som ger betyg 4–5 som nöjda och de som ger betyg 1–2 som missnöjda. De som ger betyg 3 anses varken vara nöjda eller missnöjda och redovisas inte i resultatet. Utfall och målvärde för mätetalen avser procentuell andel som har gett betyg 4 eller 5.

Definitioner av kund respektive allmänhet enligt kollektivtrafikbarometern:

Kunder : Personer som reser minst varje månad med kollektivtrafiktrafikbolaget.

Allmänhet: Samtliga svarande, dvs både kunder och icke-kunder.

²² Kollektivtrafiksbarometern Årsrapport 2024, rikssnittet.

²³ ANBARO Årsrapport 2024 – Barometer för anropsstyrd trafik, rikssnittet.

²⁴ Kollektivtrafiksbarometern Årsrapport 2024, rikssnittet.

²⁵ Kollektivtrafiksbarometern Årsrapport 2024, rikssnittet.

Stärkt tillgänglighet i länet till service, fritid, arbete och studier

Målet kopplas till det strategiska området - Attraktiv kollektivtrafik

Indikator	Bokslut 2024	Målvärde 2026	Målvärde 2028	Jämförelsetal
Kunder - Avgångstiderna passar mina behov enligt Kollektivtrafikbarometern *	63 %	64 %	65 %	68 % ²⁶
Allmänhet - Avgångstiderna passar mina behov enligt Kollektivtrafikbarometern *	42 %	43 %	44 %	35 % ²⁷

*Definitioner enligt Kollektivtrafikbarometern och barometern för anropsstyrd trafik:

I undersökningarna redovisas de svarande som ger betyg 4–5 som nöjda och de som ger betyg 1–2 som missnöjda. De som ger betyg 3 anses varken vara nöjda eller missnöjda och redovisas inte i resultatet. Utfall och målvärde för mätetalen avser procentuell andel som har gett betyg 4 eller 5.

Definitioner av kund respektive allmänhet enligt kollektivtrafikbarometern:

Kunder : Personer som reser minst varje månad med kollektivtrafiktrafikbolaget.

Allmänhet: Samtliga svarande, dvs både kunder och icke-kunder.

Kollektivtrafikens marknadsandel ska öka till minst 16 procent 2030

Målet kopplas till det strategiska området -Klimatsmart och resurseffektiv kollektivtrafik

Indikator	Bokslut 2024	Målvärde 2026	Målvärde 2028	Jämförelsetal
Kollektivtrafikens marknadsandel (av det motoriserade resandet)	11 %	15 %	16 %	11,75 % ²⁸

Kollektivtrafikens ska till hälften vara självfinansierad

Målet kopplas till det strategiska området -Klimatsmart och resurseffektiv kollektivtrafik

Indikator	Bokslut 2024	Målvärde 2026	Målvärde 2028	Jämförelsetal
Självfinansieringsgrad kollektivtrafik (%)	55,1 %	50 %	50 %	²⁹

²⁶ Kollektivtrafiksbarometern Årsrapport 2024, rikssnittet.

²⁷ Kollektivtrafiksbarometern Årsrapport 2024, rikssnittet.

²⁸ Kollektivtrafiksbarometern Årsrapport 2024, jämförelsetal: Jönköping, Halland, Kalmar och Dalarna.

²⁹ Jämförelsetal finns ej.

Prioriterade uppdrag

Uppdrag	Beskrivning	Ansvarig nämnd	Tidsplan	Ekonomisk konsekvens
Tillgänglighetsanpassning av hållplatser	Tillsammans med länets kommuner och Trafikverket intensifieras arbetet med att rusta upp och tillgänglighetsanpassa prioriterade hållplatser i Kronoberg. Satsningen är utpekad i trafikförsörjningsprogrammet.	TN	2026	Inom ram
Revidering av Regionalt trafikförsörjningsprogram	Befintligt trafikförsörjningsprogram med bilagor revideras. Programmets inriktningar, strategier och mål ses över och revideras vid behov. Detta uppdrag påbörjades under 2025 och kommer att slutföras under 2026.	TN/RS	2026	Inom ram
Upphandling fordon Öresundståg	Ett projekt för att upphandla nästa generations Öresundståg (NGÖ) har startats och har som mål att nya fordon skall vara i trafik år 2030.	TN	2026	Inom ram
Genomför strategiska trafikutredningar	Översyn av buss- och tågtrafik med syfte att säkerställa att Länstrafiken erbjuder attraktiv trafik och relevant utbud inom befintlig kostnadsram. Utgör underlag till kommande trafikförsörjningsprogram. Uppdraget kommer sträcka sig även över 2026.	TN	2026	Inom ram
Utred möjligheten till förbättrat utbud i våra tågsystem	I enlighet med målsättningar i trafikförsörjningsprogrammet utreds möjligheten till ökad tågtrafik i våra tågsystem. Utredningen ska belysa effekter och kostnadsbild.	TN	2026	Inom ram

Regional utveckling

Regionala utvecklingsstrategin

Regionala utvecklingsnämnden verkar för att stärka utveckling och tillväxt i hela länet. Regionala utvecklingsstrategin (RUS) är vägledande för riktningen framåt. Den regionala utvecklingsstrategin som har tagits fram i samverkan med länets kommuner och andra aktörer gäller från den 1 januari 2025 och framåt. Den implementeringsresa som börjat under 2025 kommer fortsätta även 2026.

Samverkan, beredskap och internationellt arbete

Region Kronoberg påverkas av omvärlden. Beredskapsfrågor och förmågan att hantera utmaningar och kriser av olika slag måste fortsatt vara prioriterade, och här är samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra myndigheter centrala delar för en motståndskraftig region. Region Kronoberg må vara en av landets minsta regioner, men är trots det en av Sveriges främsta exportregioner. Att samverka internationellt är därför av stor vikt för vår region, och vi ska fortsätta att stärka upp kontakterna i de samarbetsorgan där vi är involverade. Brysselkontoret, Euroregion Baltic och Interreg South Baltic är bara några exempel på arenor där vi är och ska fortsätta vara en aktiv part. Europas ekonomiska utveckling måste stärkas, där ska Kronoberg vara ett län att räkna med.

Centralt för allt som nämnts ovan är samverkan. Region Kronoberg ska fortsätta bidra till att möjliggöra samverkan mellan aktörer i frågor där detta behövs. Vi är inte de som ensam leder den regionala utvecklingen, men vi ska leda samarbetet aktörer emellan och skapa mötesplatser och forum där utveckling kan ske.

Näringsliv, kompetens och innovation

Näringslivet är en förutsättning för den regionala utvecklingen och tillväxten i Kronoberg. Vi arbetar strategiskt för att få fler företag att investera och etablera sig i Kronobergs län.

Kompetensförsörjning är en utmaning för såväl privat som offentlig verksamhet. Att vara innovativa och hitta nya lösningar på samhällets utmaningar är viktigare nu än någonsin tidigare när demografin gör att vi måste producera ett tryggt välstånd med färre antal människor i arbetsför ålder. Tillsammans med arbetsmarknadens parter ska Region Kronoberg bidra till att utbildningar tas fram inom de kompetenser som saknas på Kronobergs arbetsmarknad. Två viktiga aktörer inom vår organisation är Grimslövs folkhögskola och Ryssbygymnasiet som båda bidrar i arbetet med kompetensförsörjning. Även andra aktörer inom näringsliv, akademi och offentlig sektor bidrar mycket, varför ett fortsatt starkt samarbete är viktigt. Genom vårt goda samarbete med Linnéuniversitetet stärker vi innovationskraft,

utveckling och nya lösningar. Tillsammans med akademien arbetar vi med flera olika delar i den regionala utvecklingen, inte minst inom området skog och trä, som är en del av vår smarta specialisering.

Arbeta för jämställdhet

Region Kronoberg och Växjö kommun står som gemensamma värdar för Forum Jämställdhet 2026 – Sveriges största konferens om jämställdhet. Den 3–4 februari samlas omkring 1 000 deltagare i Växjö konserthus för att utbyta kunskap och goda exempel. Värskapet speglar Region Kronobergs aktiva arbete med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i hela organisationen.

Hållbarhet, energiomställning och infrastruktur

Arbetet inom den regionala utvecklingen präglas av hållbara lösningar. Vi ska gå i täten när det gäller att arbeta för att bli ett plusenergilän. För näringslivet, Kronobergs invånare och besökare är en väl fungerande infrastruktur av högsta vikt. Såväl Småland Airport som en fungerande väg- och tågtrafik är avgörande för länets infrastruktur. Vi är aktiva och pådrivande i samverkan med andra regioner inom Regionsamverkan Sydsverige för att lyfta och driva för oss viktiga infrastrukturfrågor. Denna samverkan fortsätter och utvecklas ännu mer. Inte minst kommer det som händer runt Fehmarn-Bält-förbindelsen mellan Danmark och Tyskland att påverka oss, och vi behöver dra nytta av de förbättringar som denna kommer att innebära.

Det finns flera underhålls- och utvecklingsprojekt som behöver prioriteras i regionen, men ett dubbelspår på järnvägen mellan Växjö och Alvesta är det mest betydelsefulla och brådskande. Dubbelspår mellan orterna skulle vara till stor fördel för hela Kronobergs län och södra Sverige. Vi kommer att fortsätta arbeta för att detta ska förverkligas.

Mål och mått

Ett gott liv i ett livskraftigt Kronoberg.

Indikator	Bokslut 2024	Målvärde 2026	Målvärde 2028	Jämförelsetal
Antalet företag som tar del av direkta företagsstöd via Region Kronoberg	316 st.	325 st.	330 st.	Saknas
Antal kronor av EU-medel som varje insatt krona regionala tillväxtmedel ger (Regionala tillväxtmedel är statliga tillväxtmedel för regional utveckling, så kallade 1:1 medel)	1,96 kr	2 kr	2 kr	Saknas
Beviljade EU-medel från EU:s regionala program (strukturfonder och Interregprogram)	102 mnkr	120 mnkr	125 mnkr	Saknas

Prioriterade uppdrag

Uppdrag	Beskrivning	Ansvarig nämnd	Tidsplan	Ekonomisk konsekvens
Stärk utvecklingsarbetet kring beredskap	Beredskapsfrågan ska beaktas inom det regionala utvecklingsarbetet. Särskilt fokus på energi, infrastruktur, livsmedel och innovation, i syfte att utveckla samhällskritiska insatser och produkter.	RUN	2026	Inom ram
Arbeta för ett växande näringsliv	Öka nyetableringar i länet samt stärka det regionala näringslivets exportmöjligheter.	RUN	2026	Inom ram
Säkerställ bästa möjliga infrastruktur	Bedriva påverkansarbetet kring infrastrukturfrågor gentemot staten i samarbete med andra regioner i vårt närområde, men också ur ett internationellt perspektiv.	RUN	2026	Inom ram

Kultur

Kultur och bildning bidrar till Region Kronobergs vision och värdegrund genom att skapa ett livskraftigt, öppet och demokratiskt Kronoberg. I Sverige är yttrandefrihet, konstnärlig frihet och varje människas rätt till kulturell välfärd skyddat i grundlag och kultur ska finnas i hela landet. Därmed ska vi säkerställa att kultur ska finnas i hela Region Kronoberg och vara tillgänglig för alla. Barn och ungdomar ska vara en prioriterad grupp. Många barn och unga möter kultur för första gången genom regionens verksamheter och det är viktigt att vi fortsätter satsa på barn och ungdomar, då de också är framtidens kulturskapare.

Det offentliga kulturuppdraget vilar på en stadig grund, med utgångspunkt i demokrati och mänskliga rättigheter samt de nationella kulturpolitiska målen. Regionens kulturuppdrag är en del av den statliga kultursamverkansmodellen och ansvarar för att fördela såväl regionala som statliga medel till regional kulturverksamhet i länet. Region Kronobergs kulturnämnd har ansvaret för att åtagandet inom kultursamverkansmodellen i länet fullgörs, men också för att revidera, utveckla och förvalta kulturplanen. Den nyligen antagna kulturplanen beskriver de prioriteringar som görs i Kronoberg utifrån de nationella målen: kulturpolitikens självständighetsmål, deltagandemål och samhällsmål. Kulturnämnden ansvarar även för den konstnärliga gestaltningen i Region Kronoberg samt stöttar delar av folkbildningen och idrottsrörelsen på regional nivå.

Nuläge

Region Kronoberg har ett starkt och aktivt kulturliv och regionen agerar tillsammans med länets åtta kommuner och regionerna i Sydsverige för ett kulturliv med bredd och spets. Region Kronoberg har en förvaltningsmodell på kulturområdet, vilket innebär att våra kulturverksamheter till stor del bedrivs i samverkan och samägande med såväl andra regioner som kommuner, till exempel i form av delägda bolag som Kulturparken Småland, Musik i Syd och Regionteatern Blekinge Kronoberg. Även organisationer inom det civila samhället, så som våra studieförbund, är viktiga genomförare av det regionala kulturuppdraget och ska stärkas.

Kronobergs kulturarv gör oss unika i vår omvärld och bidrar till intresse och tillväxt för vår region. Kronoberg har en särskild ställning inom kulturverksamheter som muntligt berättande, folkmusik, litteratur och glaskonst, vilka också är en del av kronobergarnas kulturarv. Det är viktigt att vårt kulturarv och våra kulturminnen är tillgängliga men också att Region Kronoberg arbetar systematiskt för att kulturarvet och kulturminnen ska underhållas, skyddas och bevaras, i synnerhet i spåren av det oroliga världsläget. Att både skydda kulturarvet och fortsätta upprätthålla kulturverksamhet i händelser av kris eller krig är nya områden inom kulturområdet i Region Kronoberg. Konstnärlig frihet, breddat deltagande och tillgänglighet är andra utmaningar som fortfarande är aktuella inom kultursektorn. Den demokratiska rätten, för ung

som gammal, att både utöva och uppleva kultur behöver både värnas och stärkas i en tid när odemokratiska röster får allt mer fäste men också de ekonomiska förutsättningarna minskar. Samtidigt ser vi fortsatt höga kostnader för såväl våra egna kulturverksamheter som kommunernas, i kombination med minskat statligt stöd, vilket utmanar tillgången till och efterfrågan på kultur. Här behöver vi i regionen hitta nya sätt och samarbeten för att fortsatt kunna erbjuda alla våra kronobergare ett rikt kulturliv med varierat kulturutbud.

Mål och mått

I Kronoberg ska kulturen vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund

I Kronoberg ska alla ha möjlighet att delta i kulturlivet

I Kronoberg ska kreativitet, mångfald och konstnärlig utveckling prägla samhällets utveckling

Målen kopplas till det strategiska området - Attraktiv kultur

Indikator	Bokslut 2024	Målvärde 2026	Målvärde 2028	Jämförelsetal
Antal elever som besökte den regionala museiverksamheten via skolan. (kultursamverkansmodellen Kronoberg)	3 160 st	3 800 st	4 000 st	Saknas
Antal skolkonserter/föreläsningar i den regionala teater-, dans- och musikverksamheten. (kultursamverkansmodellen Kronoberg, Blekinge och Skåne)	773 st	900 st	1 000 st	Saknas

Prioriterade uppdrag

Uppdrag	Beskrivning	Ansvarig nämnd	Tidsplan	Ekonomisk konsekvens
Införa en kulturgaranti för barn och unga	Modellen säkerställer och stärker barn och ungas rätt till kultur och riktas mot förskola och grundskola. Planerad start höstterminen 2026, och genomförs i samverkan med länets kommuner.	KN	2026	Inom ram
Stödja kommunerna i samverkan av kulturskolorna	Kommunernas kulturskolor är en viktig plattform där barn och unga kan utöva konst och kultur. Genom samverkan och samarbete mellan kulturskolorna, med regionen som en stödjande aktör, kan verksamheten utvecklas.	KN	2026	Inom ram
Utreda införandet av rabatterade kulturreSOR för elever i Kronobergs län i samverkan med trafiknämnden	Utreda, i samverkan med trafiknämnden, möjligheten att införa rabatterade kulturreSOR med Länstrafiken till regionala kulturinstitutioner för förskolor, grundskolor, gymnasieskolor, fritidshem och fritidsgårdar.	KN/TN	2026	Inom ram
Tillgängliggör kultur för alla	Regionen ska tillsammans med våra bolag och övriga verksamheter som uppbär regionalt stöd öka tillgängligheten till kulturdeltagande för alla medborgare oavsett funktionsvariation.	KN	2026	Inom ram

Stöd- och serviceverksamheter

Region Kronobergs övergripande behov av stöd och service uppfylls av en rad olika verksamheter, som alla har i uppdrag att underlätta kärnverksamhetens dagliga drift och långsiktiga mål.

För att på ett bra sätt kunna uppnå vision och strategier arbetar Region Kronoberg med en sammanhängande struktur av ledningsprocesser, kärnprocesser och stödprocesser. Stöd- och servicefunktionernas övergripande uppdrag är att i sina processer stödja verksamheterna utifrån deras behov och bidra till utveckling och en kostnadseffektiv verksamhet. I nära dialog med verksamheterna ska stödfunktionerna ständigt utvecklas och arbeta med förbättringar, i syfte att bidra till en alltmer hållbar och robust verksamhet.

Inriktningar för stöd och service

Stöd- och serviceverksamheterna omfattar flera olika organisatoriska enheter. De har ett brett uppdrag att utveckla och stödja Region Kronoberg inom områdena verksamhetsstyrning, lagemterlevnad, digitalisering, försörjning, beredskap och administrativ service. Tillsammans skapas förutsättningar för Region Kronobergs verksamheter att fokusera på sina kärnuppdrag.

Tillhandahålla ändamålsenliga och effektiva lokaler

Region Kronoberg står inför stora utmaningar med föråldrade fastigheter och lokaler. Regionfullmäktige fattade i juni 2024 beslut om att lokalförsörjningsplaner, fastighetsutvecklingsplaner, konceptprogram för försörjning och service samt utvecklingsplaner tas fram. Investeringar i fastigheter behöver styras av långsiktiga prioriteringar och vårdens förflyttningar.

Nybyggnationen på Ljungby sjukhus ska genomföras och möjliggöra att Ljungby sjukhus ska bedrivas i ändamålsenliga, effektiva lokaler. Den nuvarande tomten där sjukhuset i Växjö är beläget har begränsningar som medför betydande utmaningar för nybyggnation på samma plats. Därför ska regionen ta fram två alternativ för nybyggnation varav ett är på befintlig plats och ett i Råppe där för- och nackdelar belyses. De båda byggnationerna i Ljungby och Växjö ska utgå från strategin Närmare Kronobergaren och dessutom vara anpassade efter Region Kronobergs ekonomiska förutsättningar. Det innebär att de ska vara mer yteffektiva än tidigare planer. Under byggnationerna ska de båda sjukhusen hjälpas åt för att upprätthålla vårdkapaciteten under byggtiden. Delar av verksamheten som inte måste finnas på sjukhusområdet kan placeras på annat ställe, exempelvis måltidsproduktion och viss service.

Förse organisationen med varor och material för att säkerställa en kvalitativ och robust produktion

Region Kronobergs process för materialförsörjning är komplex och omfattar införskaffning, lagerhållning, produktion och distribution i flera olika flöden och verksamheter. Bland de större flödena kan nämnas sjukvårdsmaterial, läkemedel och måltider.

För att säkra vårdens behov av material i framtiden krävs följsamhet och utveckling i processens alla delar, för att vi ska klara uppdraget i såväl i kris som normalt, och utifrån de förändringar och lagkrav som kommer. Material- och varuförsörjningen ska sträva efter tillgänglighet i alla omständigheter, en tillförlitlig och robust lagerhållning och leveranskedja, samt effektivisering och låga processkostnader.

En trygg och säker samhällsservice oavsett omvärldsläget

Omvärldsläget innebär att Region Kronoberg kan utsättas för olika former av aktörsdrivna hot: strategiska hot, väpnat angrepp, kriminalitet, terrorism/extremism, underrättelseverksamhet, subversion och sabotage, samt icke aktörsdrivna hot: klimat/väder, olyckor och samhällsstörningar.

Region Kronoberg ska kunna förebygga och hantera säkerhetshot samt ha en förmåga att bedriva verksamheten i såväl kris som höjd beredskap. Målsättningen för arbetet med säkerhet och beredskap är att kunna erbjuda medborgarna en trygg och säker samhällsservice, oavsett omvärldsläget.

Informationsteknologi som stödjer verksamhetens behov, bygger den digitala förmågan och främjar utveckling

Samhället ställer krav på en konstant tillgång till ändamålsenlig informationsteknologi, vars tillgänglighet spelar en avgörande roll. I takt med digitaliseringen blir informationsteknologin alltmer kritisk för att välfärdens verksamheter ska fungera.

Inom Region Kronoberg samlar vi vårt arbete med informationsteknologi och digitalisering på regionövergripande nivå, med verksamhetens behov i fokus. Med regionens gemensamma IT-försörjning som paraply skapar vi även förutsättningar för att utveckla en mer informationsdriven organisation, med förmågan att använda information och data som en resurs i styrning, beslutsstöd och verksamhetsutveckling.

Främja lärande, forskning, utveckling och innovation

Region Kronoberg är en lärande organisation, som strävar efter att erbjuda en kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv verksamhet av hög kvalitet. Forskning, utveckling och utbildning finns nära verksamheterna, och möjliggör erfarenhetsutbyte och tvärprofessionell samverkan inom organisationen och med externa aktörer. Detta görs genom att samordna och integrera forskning, utveckling och utbildning, med målet att vara en lärande organisation.

Region Kronoberg står inför stora framtida utmaningar. Vi vill därför stärka förutsättningarna för att forskare som utbildats inom regionen ska kunna stanna kvar och bidra till verksamheten. Genom att skapa attraktiva tjänster där kliniskt arbete kan kombineras med forskning, tar vi vara på den kunskap och kompetens som redan finns i vår organisation. På så sätt bygger vi långsiktigt både vår kvalitet och vår forskningsprofil.

Uppgiftsväxling

Stöd- och servicefunktionerna ska vara en stark part i kärnverksamhetens utvecklingsarbete. Syftet ska vara att frigöra tid för kärnverksamheten genom att både styra, förenkla och prioritera nödvändiga administrativa arbetsuppgifter – för att minska den upplevda administrativa bördan i hela verksamheten och genom utveckling av uppgifter som faller inom försörjningskedjorna. Framför allt finns potential i ett större arbete för uppgiftsväxling, där funktionerna inom stöd och försörjning ska kunna vara ett kraftfullt och aktivt stöd till kärnverksamheten i att möta kompetensutmaningen i hela organisationen.

Jämställdhet

Jämställdhetsintegrering innebär att jämställdhetsperspektivet är en del av vårt dagliga arbete genom att integreras inom beslutsunderlag, planering, uppföljning och verksamhetsförbättring. Målsättningen med arbetet är att alla invånare erbjuds likvärdig tillgång och kvalitet i våra verksamheter när det gäller bemötande, service och tjänster.

Regionfullmäktige ger varje nämnd i uppdrag att årligen genomföra en jämställdhetsanalys inom sitt ansvarsområde. Syftet med analyserna är att öka den samlade kunskapen om huruvida Region Kronoberg erbjuder lika villkor till kvinnor och män, flickor och pojkar. Analyserna ska fokusera på regionens invånartjänster (analyserna inom vårdande enheter ska vara fokuserade på patienter).

Prioriterade uppdrag

Uppdrag	Beskrivning	Ansvarig nämnd	Tidsplan	Ekonomisk konsekvens
Möt kompetensutmaningen genom uppgiftsväxling	Tillsammans med kärnverksamheter utreda uppgifter som kan utföras av stöd- och försörjningsverksamheterna. Syftet är att genom professionalisering skapa effektivisering och använda rätt kompetens för uppgifterna.	RS	2026	Inom ram
Stärk beredskapen inom organisationen	Stärka Region Kronobergs förmåga vid extraordinär, särskild händelse och höjd beredskap i enlighet med nationella direktiv.	RS	2026	Inom ram
Arbeta med framtidens fastigheter	Ta fram lokalförsörjningsplaner, fastighetsutvecklingsplaner, konceptprogram för försörjning och service samt utvecklingsplaner för Region Kronoberg.	RS	2026	Inom ram
Stärka förutsättningarna för våra forskare	För att forskare utbildade inom regionen ska kunna stanna och bidra, ska vi skapa attraktiva tjänster där kliniskt arbete kombineras med forskning. På så sätt stärker vi både vår kvalitet och forskningsprofil långsiktigt.	RS, HSN, RSPU	2026	Inom ram
Minska krånglet och arbeta med det som är värdeskapande	Region Kronoberg ska arbeta aktivt för att minska krånglet i vår organisation och verka för att prioritera det som är värdeskapande för våra invånare.	Samtliga nämnder	2026	Inom ram
Jämställdhetsanalys ska genomföras	Samtliga nämnder får i uppdrag att genomföra en jämställdhetsanalys inom sitt ansvarsområde. Analyserna sammanställs av förvaltningarna inom ett område nämnden väljer ut.	Samtliga nämnder	2026	Inom ram

Finansiering och budgettabeller

Finansiering

Finansieringen i Budget 2026-2028 baseras på skatteunderlagsprognos från SKR (Sveriges kommuner och regioner) och Skandias pensionsprognos från april 2025. Delposterna inom finansieringsbudgeten för 2026 och plan 2027-2028 framgår av tabellen nedan och utgår ifrån aktuella förutsättningar i april 2025.

SKR skriver följande i sitt cirkulär 2025:21.

"Våren 2025 har börjat minst sagt turbulent ur ett ekonomiskt perspektiv. Några av de risker som vi tidigare sett framför oss har realiserats, inte minst i form av en eskalerande global handelskonflikt. Hela den internationella ekonomiska spelplanen är plötsligt i gungning. Detta dämpar den ekonomiska aktiviteten i Sverige och i vår omvärld i närtid. Den lågkonjunktur som Sverige befinner sig i just nu kommer därmed bestå ytterligare en tid. Turbulensen beror inte främst på de faktiska tullarna. Det beror snarare på den kraftigt förhöjda osäkerheten, vilken bland annat gett svallvågor in i de finansiella marknaderna globalt. Stora börsfall och ökad finansiell volatilitet påverkar hushållens tillgångar och framtidstro negativt.

Trots en något expansiv finans- och penningpolitik i Sverige i år medför osäkerheten att hushållen blir mer avvaktande och den privata konsumtionen dämpas. Även företagen blir avvaktande, vilket dämpar investeringarna. Motverkande effekter är stora satsningar inom grön omställning och militär upprustning i Sverige och EU. Svagare aktivitet även i vår omvärld dämpar den svenska exporten i närtid. Utvecklingen vi nu ser leder sammantaget till en relativt svag BNP-tillväxt i år som tar bättre fart först nästa år.

En svagare konjunktur i år har en dämpande effekt även på sysselsättningen, dock inte lika stor som på produktionen. Bedömningen är att denna osäkerhet blir kortvarig och ebbar ut under 2025. Företagen väntas därför i stor utsträckning behålla sina anställda. Sysselsättningen, och arbetade timmar, ökar svagt i år men tar mer fart nästa år. Arbetslösheten bedöms stiga till 8,6 procent i år innan den vänder ner under 2026. Inflationen har överraskat på uppåtsidan under inledningen av 2025 och kommer vara något över inflationsmålet på 2 procent i år. Men den svaga konjunkturen ger inget pristryck uppåt och vi bedömer att KPIF-inflationen (KPI-inflation med fast ränta) minskar till 1,8 procent nästa år. Det ger den samlade bedömningen att Riksbanken kommer att sänka styrräntan ytterligare i år för att mildra lågkonjunkturen."

Finansiering, (miljoner kronor)

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Skatt					
Preliminärskatt	5 958	6 233	6 418	6 669	6 917
Avräkning skatteintäkter	-4	-	-	-	-
Summa skatt	5 954	6 233	6 418	6 669	6 917
Kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag					
Inkomsutjämningsbidrag	1 292	1 366	1 398	1 456	1 512
Kostnadsutjämningsavgift/-bidrag	1	28	37	38	41
Strukturbidrag	47	47	47	46	46
Regleringsavgift/-bidrag	149	71	64	4	-33
Bidrag för läkemedel inom förmånen	754	820	830	860	900
Övriga statsbidrag	180	39	-	-	-
Summa Kommunal ekonomiskutjämning och generella statsbidrag	2 422	2 371	2 376	2 404	2 466
Summa Skatt, utjämning och generella statsbidrag	8 376	8 604	8 794	9 073	9 383
Finansiella intäkter	298	75	80	80	80
Finansiella kostnader	-410	-173	-87	-166	-169
<i>varav finansiella del pensioner</i>	<i>-386</i>	<i>-153</i>	<i>-52</i>	<i>-131</i>	<i>-134</i>
<i>Justering orealiserade poster</i>	<i>-148</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Summa	8 116	8 506	8 787	8 987	9 294

Skatteintäkter

Skatteintäkterna motsvarar cirka två tredjedelar av Region Kronobergs totala intäkter. Skatteintäkterna är beroende av samhällsekonomin utveckling samt den skattesats som fastställs av Region Kronobergs förtroendevalda.

Utdebitering (skattesats)

Skattesatsen i Region Kronoberg för 2026 fastställs till 12,00 procent.

Kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag

Beloppen i budget 2026 gällande utjämningsystemet baseras på preliminära uppgifter i april 2025. Det kommer eventuellt att kompletteras med tillskott enligt regeringens budgetproposition. Det slutliga utfallet av utjämningen för 2026 fastställs i december 2025.

Bidrag för läkemedel inom förmånen

Regeringen avser att i nära samarbete med berörda aktörer fortsätta arbetet med samordnade och angelägna utvecklingsinsatser inom läkemedelsområdet. Dessutom avser regeringen att i samarbete med SKR åstadkomma en långsiktigt hållbar hantering av statens bidrag till

regionerna för kostnaderna för läkemedelsförmånen.

Bidrag för läkemedelsförmånen budgeteras för 2026 till 830 mnkr baserat på Socialstyrelsens vårprognos för läkemedelskostnader inom förmånen.

Finansiella intäkter och kostnader

Budgeten för finansiella kostnader åren 2026-2028 avser till största delen Skandias prognostiserade finansiella kostnad för intjänandedelen på pensionsskulden för respektive år. Den finansiella kostnaden för pensioner består av ränte- och basbeloppsuppräkningsar.

Övriga finansiella kostnader och intäkter avser framför allt bankavgifter, ränteintäkter och avkastning i kapitalförvaltningen.

Resultatbudget

Resultatbudget, (miljoner kronor)

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens nettokostnader	-8 047	-8 334	-8 610	-8 931	-9 244
Skatteintäkter	5 954	6 233	6 418	6 669	6 917
Generella statsbidrag och utjämning	2 422	2 371	2 376	2 404	2 466
Verksamhetens resultat	329	270	184	142	139
Finansnetto	-112	-98	-7	-86	-89
Resultat	217	172	177	56	50
Balanskravsjusteringar	-148	-	-	-	-
Resultat efter balanskravsjusteringar	69	172	177	56	50
<i>Resultat i förhållande till skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag</i>	<i>0,8 %</i>	<i>2,0 %</i>	<i>2,0 %</i>	<i>0,6 %</i>	<i>0,5 %</i>

Kassaflödesbudget

Kassaflödesbudget, (miljoner kronor)

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Löpande verksamhet					
Årets resultat	217	172	177	56	50
Avskrivningar	307	287	280	315	337
Avsättningar & övriga likvidpåverkande poster	437	189	15	57	105
Rörelsekapitalförändringar	208	-200	-202	-202	-202
Kassaflöde från löpande verksamhet	1 168	448	270	227	290
Investeringar	-378	-696	-563	-590	-515
Förändring långsiktiga fordringar och skulder	-43	-4	0	0	0
Förändring likvida medel	747	-244	-293	-363	-225

Kassaflödesanalysen visar hur likviditeten förändras under planperioden. Här redovisas in- och utbetalningar till skillnad från resultatbudgeten, där intäkter och kostnader redovisas.

Balansbudget

Balansbudget, (miljoner kronor)

	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2027	2028
Tillgångar					
Anläggningstillgångar	3 892	4 920	4 858	5 073	5 191
varav finansiell leasing	773	1 213	1 170	1 110	1 050
Omsättningstillgångar	5 615	5 265	5 600	5 474	5 486
varav finansiella omsättningstillgångar	3 836	3 910	3 985	4 060	4 135
Summa	9 507	10 185	10 458	10 547	10 677
Eget Kapital och skulder					
Eget kapital	2 978	3 010	3 315	3 371	3 421
Avsättningar (pensioner mm)	4 167	4 345	4 337	4 395	4 500
Skulder	2 362	2 829	2 806	2 781	2 756
varav finansiell leasing	873	1 319	1 764	1 709	1 654
Summa	9 507	10 185	10 458	10 547	10 677

Balansbudgeten visar regionens förväntade tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder respektive år.

Driftsramar per nämnd

Nedan redovisas preliminära driftsramar för nämnderna under perioden 2026-2028. Driftsramarna är preliminära, eftersom interna budgetposter kan komma att förändras. Regionfullmäktige fattar beslut om eventuella ramförändringar mellan nämnder.

Preliminära driftsramar, (miljoner kronor)

	Utfall 2024	Budget 2025*	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Hälso och sjukvårdsnämnd	5 558	5 506	5 669	5 768	5 857
Trafiknämnd	339	415	445	456	467
Regional utvecklingsnämnd	84	81	83	84	85
Kulturnämnd	72	75	77	78	80
Nämnden för folkhälsa och vårdval	1 438	1 465	1 527	1 580	1 625
Styrelsen för Grimslövs folkhögskola	17	16	16	16	16
Regionstyrelsen	530	767	784	939	1 105
Patientnämnden	1	1	1	1	1
Regionfullmäktige	7	8	8	8	8
Summa	8 046	8 334	8 610	8 931	9 244
<i>Förändring jfr med föregående år</i>			3,3 %	3,7 %	3,5 %

*Ramar 2025 avstämde 21 maj 2025

Förändringar

jfr med 2025 (belopp i miljoner kronor)	2026	2027	2028
Hälso-och sjukvårdsnämnden			
Kompensation lönerrevision (ej avtal 2026-2028)	31,3	31,3	31,3
Resursförändring	131,7	230,6	319,6
varav:			
<i>Köpt vård</i>	35,0	50,0	65,0
<i>Läkemedel</i>	30,0	90,0	150,0
<i>Coloncancerscreening - (uppskalning)</i>	1,0	1,0	1,0
<i>Familjecentral - Teleborg, Alvesta</i>	1,0	2,0	2,0
<i>Personalvaccinationer, enligt beslut i RS</i>	0,0	0,5	0,5
<i>Välkomsterbjudande ny-examinerade ssk</i>	0,3	0,3	0,3
<i>OB enligt HÖK 25 samt höjt OB-tillägg Kommunal</i>	37,0	37,0	37,0
<i>Storhelgstillägg läkare</i>	10,0	10,0	10,0
<i>Inför bedömningsbilar</i>	4,0	4,0	4,0
<i>Öka tillgängligheten till hörselvården</i>	9,0	11,0	13,0
<i>Inför gemensam barnakut på Växjö sjukhus</i>	4,0	4,0	4,0
<i>Säkerställ tillgänglig barnhabilitering</i>	2,0	2,0	2,0
<i>Tillfälligt dubbla journalsystem folktandvården</i>	1,0	1,0	0,0

jfr med 2025 (belopp i miljoner kronor)	2026	2027	2028
<i>Förflyttning HSN till NFV</i>	-20,0	-20,0	-20,0
<i>Personalförstärkning MFT</i>	1,0	5,0	7,0
<i>Förstärkning nattambulans</i>	10,0	10,0	10,0
<i>Vaccination HPV</i>	3,5	3,5	0,0
<i>Akutläkarorganisation</i>	8,0	10,0	12,0
<i>AI-granskning Mammografi</i>	1,0	0,0	0,0
<i>Nytt molekylärlabb</i>	5,0	5,0	2,0
<i>Patienter med komplexa behov (Ramflytt från Vårdval BUP)</i>	2,0	2,0	2,0
SUMMA	163,0	261,9	350,9
Trafiknämnden			
Kompensation lönerevision (ej avtal 2026-2028)	0,6	0,6	0,6
Resursförändring	29,3	40,1	50,9
Varav:			
<i>Resurstillskott ökade driftskostnader</i>	0,0	0,0	10,0
SUMMA	29,9	40,7	51,5
Regionala utvecklingsnämnden			
Kompensation lönerevision (ej avtal 2026-2028)	0,6	0,6	0,6
Resursförändring	1,8	2,5	3,3
Varav:			
<i>Driftsbidrag "Företagsfabriken"</i>	1,0	1,0	1,0
SUMMA	2,4	3,2	4,0
Kulturnämnden			
Kompensation lönerevision (ej avtal 2026-2028)	0,1	0,1	0,1
Resursförändring	1,6	3,3	5,0
SUMMA	1,7	3,4	5,1
Styrelsen för Grimslövs folkhögskola			
Kompensation lönerevision (ej avtal 2026-2028)	0,2	0,2	0,2
Resursförändring	-0,1	-0,1	-0,2
SUMMA	0,2	0,1	0,1
Nämnden för folkhälsa och vårdval			
Resursförändring inkl LPIK-uppräkning	61,6	114,9	160,2
Varav:			
<i>Förstärkning av primärvården</i>	30,0	30,0	30,0
<i>Ökade kostnader läkemedel i primärvården</i>	15,0	30,0	45,0

jfr med 2025 (belopp i miljoner kronor)	2026	2027	2028
SUMMA	61,6	115,0	160,2
Regionstyrelsen			
Kompensation lönerrevision (ej avtal 2026-2028)	6,0	6,0	6,0
Resursförändring inkl lönerrevision 2026-2028	11,0	166,1	332,1
Varav:			
<i>Omfördelning av resurser</i>	<i>-70,0</i>	<i>-70,0</i>	<i>-70,0</i>
<i>Förflyttning av budgetpost attraktivare arbetsgivare till verksamheterna</i>	<i>-48,2</i>	<i>-48,2</i>	<i>-48,2</i>
<i>Skobidrag</i>	<i>10,0</i>	<i>10,0</i>	<i>10,0</i>
<i>Stärk arbetsgivarvarumärket</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>
<i>Fika till medarbetare</i>	<i>1,8</i>	<i>1,8</i>	<i>1,8</i>
<i>Mammografi på arbetstid</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>
<i>Ökat driftsbidrag flygplatsen</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>
<i>Biljetter och satsning på grön omställning av flyget</i>	<i>7,0</i>	<i>7,0</i>	<i>3,5</i>
<i>Utredning lokalisering för Växjö sjukhus</i>	<i>10,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>OB enligt HÖK 25 samt höjt OB-tillägg Kommunal</i>	<i>3,0</i>	<i>3,0</i>	<i>3,0</i>
<i>Verksamhetsutveckling med informationsteknologi</i>	<i>10,0</i>	<i>10,0</i>	<i>10,0</i>
SUMMA	17,1	172,1	338,1
Patientnämnden			
Kompensation lönerrevision (ej avtal 2026-2028)	0,0	0,0	0,0
Resursförändring	0,0	0,0	0,0
SUMMA	0,0	0,0	0,0
Regionfullmäktige			
Resursförändring	0,1	0,1	0,2
SUMMA	0,1	0,1	0,2
SUMMA	276,0	596,5	910,0

Kapiteringsersättning till Vårdval Primärvård samt Barntandvårdspeng

Vårdersättning Vårdval Kronoberg

Uppräkning för vårdersättning Vårdval Kronoberg görs med 2,2 procent för år 2026 enligt LPIK inklusive läkemedel (SKR:s prognos april 2025).

Vårdersättningen 2026 uppgår därmed till följande uttryckt i kronor per listad och år:

Vårdersättning (kronor per listad och år)

(belopp i kronor)	
Vårdersättning 2025	5 486 kr
Indexreglering (LPIK)	121 kr
Resurstillskott, primärvård	148 kr
Läkemedel	74 kr
Vårdersättning 2026	5 829 kr
Inklusive 2% momsersättning	5 946 kr

Barntandvårdspeng

Uppräkning av barntandvårdspengen görs med 3,1 procent (LPIK exklusive läkemedel).

Barntandvårdspengen för år 2026 uppgår därmed till följande, uttryckt i kronor per barn och år:

Barntandvårdspeng, (kronor per barn och år)

	å pris 2025	Uppräkning	å pris 2026
Barntandvårdspeng, 3-19 år	1 709 kr	53 kr	1 762 kr
Områdesansvar, 0-2 år	344 kr	11 kr	355 kr
Områdesansvar, 3-19 år	215 kr	7 kr	222 kr

Investeringsbudget

För att möta de framtida kraven på Region Kronoberg och framförallt en hälso- och sjukvård av hög kvalitet, patientsäkerhet och att vara en attraktiv arbetsgivare genomför Region Kronoberg ett omfattande investeringsprogram. Investeringar som Region Kronoberg gör ska bidra till verksamhetsutveckling och möjliggöra effektiviseringar genom nya eller förbättrade produkter, ökad kapacitet eller sänkta kostnader. Investeringar görs även för att byta ut befintliga resurser för att bibehålla kapacitet eller standard.

Investeringsbudget, (miljoner kronor)

	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Fastigheter	258	423	270	277	334
Medicinsk teknik och övriga inventarier	102	193	208	227	95
Infomationsteknik	37	36	40	41	41
Övriga investeringar och oförutsett	1	44	45	45	45
Summa	398	696	563	590	515

Investeringsramar, (miljoner kronor)

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Totalt flerårig projekt
Fastighetsinvesteringar beslutade av RF				
Centrallasarettet Växjö				
<i>Införande av PCI</i>	25	5		36
Ljungby lasarett				
<i>Ny vårdbyggnad 1N</i>		5	57	1 014
<i>Förstärkning hus 1C</i>	6			25
<i>Ombyggnation Ögonmottagningen</i>	5			23
Sigfridområdet och övriga länet				
<i>Renovering av hus 1 för barnhab och administration</i>	11			170
<i>Ombyggnation Teleborgs vårdcentral</i>	30	21		77
<i>Rättspsykiatri nybyggnation K8</i>	41			275
<i>Ventilation Regionhuset Nygatan</i>	20			28
Fastighetsinvesteringar planerade för beslut i RF/RS				
Centrallasarettet Växjö				
<i>Ombyggnation Barnakuten</i>	10			10
<i>Ombyggnation Mikrobiologen</i>	15	15		30

	Budget	Plan	Plan	Totalt flerårig projekt
Ljungby lasarett				
<i>Anpassningar Ljungby, bland annat förberedelser inför rivning 1 A samt ambulansstation</i>		26	20	46
<i>Folk tandvården Ljungby</i>			5	10
Sigfridsområdet och övriga länet				
<i>Rätt psykiatri ombyggnation K6</i>		100	100	300
<i>RGS Kök och transport</i>			40	120
<i>RGS Försörjning och lager</i>			17	51
Övergripande				
<i>Oförutsedda större ombyggnationer</i>	30	30	30	
Fastighetsanslaget				
<i>Tekniska reinvesteringar</i>	45	45	45	
<i>Mindre ombyggnationer samt verksamhetsanpassningar</i>	15	15	15	
<i>Verksamhetsanpassningar för intäktsfinansierad verksamhet</i>	17	15	5	
MT och övrig utrustning				
<i>Återanskaffning inklusive haveri</i>	150	168	58	
<i>Nyinvestering</i>	5	10	10	
<i>Nyinvestering Molekylärlaboratorium</i>	8			8
Inventarier i samband med byggprojekt				
<i>Renovering av hus 1 för barnhab och administration</i>	1			8
<i>Införande av PCI</i>		20		20
<i>Inventarieinköp i mindre byggprojekt</i>	5	5	5	
Inventarier till intäktsfinansierad verksamhet				
<i>Mikrobiologen</i>	4	4	4	
<i>Rätt psykiatri</i>	4	5	4	
<i>Rätt psykiatri nybyggnation K8</i>	13			15
<i>Primärvården</i>	2	2	2	
<i>Ombyggnation Teleborgs vårdcentral</i>		1		
<i>Hjälpmedelscentralen</i>	11	11	11	
<i>Folk tandvården</i>	5	1	1	
IT	40	41	41	
<i>Varav återanskaffning</i>	25	25	25	

	Budget	Plan	Plan	Totalt flerårig projekt
Varav intäktsfinansierad verksamhet	4	4	4	
Oförutsett	45	45	45	
<i>varav konst</i>	3	1	1	
Summa	563	590	515	

Låneram

Region Kronobergs planerade investeringsbehov den kommande tioårsperioden ställer krav på att det finns likviditet.

För att säkerställa tillgången till likviditet ska regionfullmäktige i samband med beslut om budget även besluta om nyupplåning och refinansiering samt kredit. Medel från överlikviditetsförvaltningen kan tas i anspråk för att finansiera investeringarna, men ett upplåningsbehov kan eventuellt ändå uppstå. Med anledning av detta beviljar regionfullmäktige under 2026 låneram på 500 miljoner kronor, samt att den av regionfullmäktige beslutade krediten kvarstår.

Koncernföretagens ekonomi

Koncernföretagens ekonomi, (miljoner kronor)

	Utfall			Plan/prognos
	2022	2023	2024	2025
AB Destination Småland				
Ägarandel, 100 %				
Omsättning	13,1	13,0	8,9	11,9
Årets resultat	-0,8	0	0,3	0,0
Driftsbidrag från Region Kronoberg (RUN)	6,7	6,7	7,3	7,7
Ryssbygymnasiet AB				
Ägarandel, 90 %				
Omsättning	58,2	63,1	66,5	69,1
Årets resultat	1,5	-0,7	-38,4	0,4
Driftsbidrag från Region Kronoberg (RUN)	0	0	0	0
Kulturparken Småland AB				
Ägarandel, 59 %				
Omsättning	37,2	37,6	41,0	42,2
Årets resultat	0	0,1	0	0,0
Driftsbidrag från Region Kronoberg (KN)	11,8	12,1	12,0	13,5
Växjö Småland Airport AB				
Ägarandel, 55 %				
Omsättning	32,9	38,2	36,1	37,5
Årets resultat	-1,5	-12,4	-8,2	-1,9
Driftsbidrag från Region Kronoberg (RS)	5,5	5,5	5,5	11,0
AB Regionteatern Blekinge-Kronoberg				
Ägarandel, 49 %				
Omsättning	46,3	47,1	45,7	46,3
Årets resultat	0	1,1	0,2	0,0
Driftsbidrag från Region Kronoberg	13,4	14,0	13,5	13,6
Musik i Syd AB				
Ägarandel, 50 % (indirekt ägarandel)				
Omsättning	109,4	113,9	110,7	108,0
Årets resultat	0,3	0	-1,6	-2,6
Driftsbidrag från Region Kronoberg (KN)	25,4	26,6	26,7	26,7

Bilagor

Ett gott liv i ett livskraftigt län

Region Kronobergs vision är ***Ett gott liv i ett livskraftigt län*** och värdegrund är ***Respekt för människan***. Det är det som är grunden i allt vi gör – hur vi är mot varandra och i mötet med kronobergarna, i de beslut vi fattar, när vi prioriterar våra resurser, när vi utvecklar och förändrar vår verksamhet, när vi sätter mål, formar strategier och planerar aktiviteter.

En vision är just en vision – en bild av hur det är när allt är precis som vi vill att det ska vara. Svår att uppnå, men ändå närvarande i vardagen i allt vi gör. För det är ditåt vi ska sträva, det är den bilden som driver och motiverar oss. Men vad innebär ett gott liv i ett livskraftigt län – eller annorlunda uttryckt: hur det är när allt är precis som vi vill att det ska vara?

”Då har vi ett Kronoberg där alla invånare har en god livs kvalitet utifrån sina förutsättningar och behov. Det är ett Kronoberg där människor vill leva och bo, och där vardagslivet fungerar för alla.

I Kronoberg finns en stark framåtanda. Utveckling, innovation och forskning är starka drivkrafter. Vi är ett län i framkant. Vi har förnyelseförmåga, helhetssyn och drar nytta av varandras kvaliteter.

Vi är ett starkt och robust län, som klarar de påfrestningar som ett samhälle kan utsättas för. Andan är öppen och kronobergarna känner att de kan vara delaktiga i och påverka utvecklingen i länet.

Vi har stark och hållbar tillväxt, och hög sysselsättning. Företagandet blomstrar. Vi stöttar och uppmuntrar företag och entreprenörer att förverkliga sina idéer och satsa på innovationer.

Infrastruktur och transportnät är väl utbyggt i Kronobergs län. Det är enkelt att resa och transportera varor hållbart och effektivt, men också att gå och cykla på ett säkert sätt.

Det är lätt och tillgängligt att resa kollektivt inom länet, såväl som till och från Kronoberg. Kronobergarna kan resa tryggt, bekvämt, tillförlitligt och hållbart. Därför är kollektivtrafiken ett självklart val för många.

Det finns ett brett utbud av kultur och upplevelser för alla. Konst, teater, musik, historia, naturupplevelser, friluftsliv; idrott, inspiration, kreativitet – det finns möjligheter för alla att ha en rik och aktiv fritid.

I Kronoberg finns stora möjligheter att utvecklas, växa och utbilda sig. Utbudet av utbildningar är väl matchat med de behov som finns på arbetsmarknaden.

Kronobergarna får hjälp och stöd att göra hälsosamma livsval, och vi förebygger ohälsa och sjukdom.

Den som är sjuk får kunskapsbaserad vård av högsta kvalitet, på rätt vårdnivå, i rätt tid och med god kontinuitet. Vården är till för alla. Den utgår ifrån individens behov och varje patient erbjuds hög delaktighet.

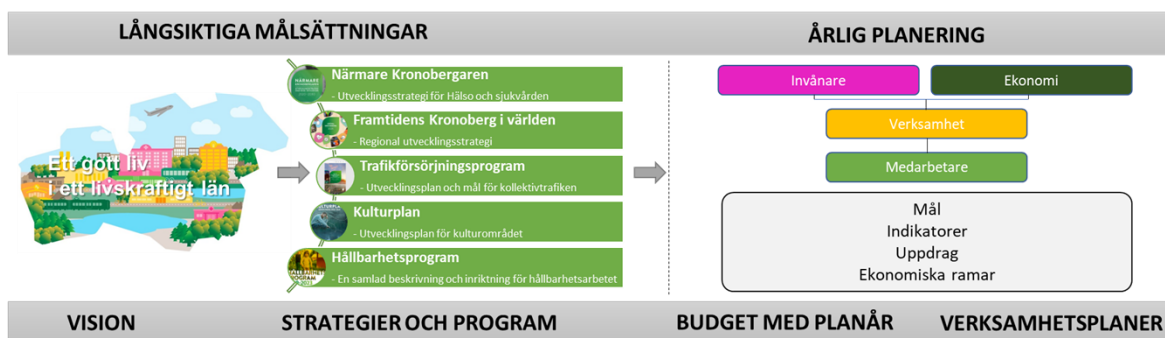
Allt vi i Region Kronoberg gör genomsyras av vår värdegrund: vi möter kronobergarna och varandra med respekt för varje människas förutsättningar. Vi bryr oss om. Vi kan och vill. Vi ser helheten.”

Så styrs Region Kronoberg

Regionfullmäktige har utifrån visionen och värdegrunden beslutat om följande strategier, program och planer som anger långsiktiga målsättningar och inriktningen på utvecklingen inom våra verksamheter:

- Närmare kronobergaren (utvecklingsstrategi inom hälso- och sjukvården)
- Framtidens Kronoberg i världen (regional utvecklingsstrategi)
- Trafikförsörjningsprogram
- Kulturplan
- Hållbarhetsprogram

Strategierna och de långsiktiga målsättningarna operationaliseras årligen i regionfullmäktiges budget, med mål, mått och prioriterade uppdrag. Operationaliseringen görs i fyra perspektiv: invånare, ekonomi, verksamhet samt medarbetare. Den beslutade budgeten omsätts sedan av nämnderna och deras verksamheter, via verksamhetsplaner, i konkreta handlingsplaner och ekonomiska ramar.

Verksamheten följs upp på koncernnivå tre gånger årligen: i samband med delårsrapporter per mars och augusti samt årsredovisning. Samtliga nämnder och styrelser ska upprätta delårsrapporter och årsrapporter vid dessa tillfällen.

Respektive nämnd eller styrelse beslutar om uppföljningsplan för övrig rapportering. Region Kronoberg använder Stratsys för att samla verksamhetsplaner, uppföljning och rapportering.

Internkontrollplaner upprättas av respektive nämnd eller styrelse. Resultat av kontrollmoment rapporteras och följs upp årligen.

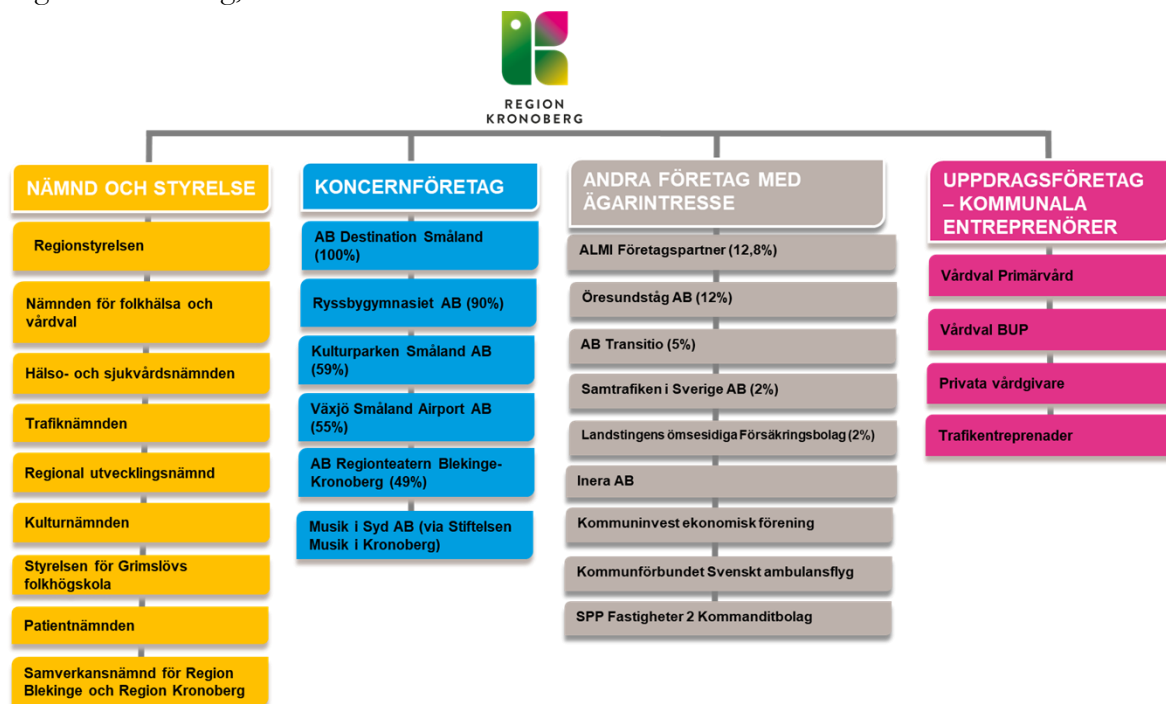
Intern kommunikation och dialog

Region Kronoberg är en liten regional organisation i jämförelse med många andra regioner. Organisationens "litenhet" ger förutsättningar för ett samlat utvecklingsarbete, där medarbetare, chefer och den politiska ledningen har enkelt att kommunicera med varandra. Med utgångspunkt i slutsatserna från rapporten om kultur och dialogklimat i Region Kronoberg behöver ledningen tydliggöra vision, mål och strategier för organisationen, och skapa bättre förutsättningar för dialog med de anställda om hur vi gemensamt möter de

utmaningar vi står inför.

Region Kronobergs organisation

Region Kronoberg, koncern:

Regionstyrelsen (RS)

Regionstyrelsen är den högsta verkställande och beredande församlingen inom Region Kronoberg. Styrelsen leder och samordnar förvaltningen av Region Kronobergs angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Ärenden som ska behandlas i regionfullmäktige bereds av regionstyrelsen.

Krisledningsnämnden fullgör uppgifter enligt lagen (2006:544), om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Vid en allvarlig händelse som är så omfattande att den efter beslut av arbetsutskottets ordförande bedöms vara en extraordinär händelse, träder krisledningsnämnden i funktion.

Infrastrukturberedningen är en beredning under regionstyrelsen. Beredningens uppgift är att bereda och bevaka infrastrukturfrågor inför regionstyrelsen.

Organisationsberedningen är en beredning under regionstyrelsen. Det är ett forum för övergripande frågor som kräver överläggningar mellan partigrupperna. Organisationsberedningen arbetar med principiella frågor som rör Region Kronobergs politiska organisation.

Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN)

Hälso- och sjukvårdsnämnden har vårdgivaransvaret för all hälso- och sjukvård och tandvård

som drivs i Region Kronobergs regi.

Nämnden för folkhälsa och vårdval (NFV)

Nämnden för folkhälsa och vårdval ansvarar för vårdvalsfrågor och övergripande folkhälsofrågor.

Trafiknämnden (TN)

Trafiknämnden ansvarar för verksamheten inom Länstrafiken Kronoberg.

Regionala utvecklingsnämnden (RUN)

Regionala utvecklingsnämnden verkar för att stärka utveckling och tillväxt inom regionen.

Kulturnämnden (KN)

Kulturnämndens uppgift är att förvalta och utveckla de gemensamma resurserna inom kulturområdet på regional nivå. Nämnden tar fram förslag till kulturplan för Kronobergs län, för beslut i regionfullmäktige, och ansvarar därefter för genomförande och uppföljning av planen.

Styrelsen för Grimslövs folkhögskola (GFHSK)

Region Kronoberg ansvarar för Grimslövs folkhögskola, som bedriver vuxenutbildning. Styrelsens uppgift är att ansvara för skolans drift samt förvaltning av skolans tillgångar.

Patientnämnden (PN)

Patientnämndens ansvar är att – inom all offentligt finansierad hälso- och sjukvård och tandvård – stödja och hjälpa enskilda patienter samt bidra till kvalitetsutveckling och hög patientsäkerhet.

Samverkansnämnd för Region Blekinge och Region Kronoberg

Samverkansnämnden för Region Blekinge och Region Kronoberg är en gemensam nämnd för de båda regionerna. Samverkansnämndens uppgift är att verka för ett samarbete mellan huvudmännen. Den har till uppgift att vidareutveckla samarbetet för de båda huvudmännen inom hälso- och sjukvårdsområdet, enligt tecknat samverkansavtal.

Koncernföretag, företag med ägarintressen samt uppdragsföretag

Region Kronoberg är huvudman för, eller delägare i, ett antal stiftelser och bolag.

Aktiviteter för att nå regionfullmäktiges mål kan antingen göras i egen regi, eller genom att ingå avtal med externa utförare. Avtal med externa utförare görs bland annat genom upphandling enligt *Lag om offentlig upphandling* och *Lag om valfrihetssystem*.

Omvärldsanalys

Vårt samhälle har aldrig varit så sammanlänkat med övriga delar av världen som det är idag. Värderingsskiften, kriser och händelser långt borta påverkar oss i allt högre grad; den så kallade fjärlseffekten är märkbar. Omvärlden ger en mängd komplexa utmaningar, som ställer nya krav på offentlig förvaltning. I SKR:s senaste omvärldsanalys *Vägval för framtiden 5* – en spaning mot 2035, betonas vikten av att lyfta blicken och analysera hur de övergripande globala drivkrafterna påverkar oss på den lokala och regionala nivån.

I analysen lyfts tre perspektiv som generellt bedöms ha stor betydelse för kommuners och regioners arbete framåt:

- Först behöver **samhällsutmaningarnas komplexitet** förstås och hanteras på nya sätt. Eftersom denna typ av utmaningar inte kan lösas på egen hand behöver man anamma ett mer systemorienterat förhållningssätt. Kronobergs län tar positiva steg i denna riktning på välfärdsområdet, genom länssamverkan och systemledning.
- Kommuner och regioner behöver även stärka kapaciteten att **agera ”tvåhant”** i sitt utvecklingsarbete. Det innebär att optimera och effektivisera befintliga processer, *samtidigt* som man utforskar nya idéer och teknologier.
- Slutligen: för att höja förmågan att navigera i en osäker tillvaro, och stärka beredskapen för det oväntade, behöver organisationer utveckla en **kultur där man regelbundet diskuterar och analyserar framtidsfrågor**.

Förändringar i säkerhetsläget innebär att Sveriges förmåga att hantera kriser behöver stärkas. Kommuner och regioner har en viktig roll att spela i byggandet av ett starkt civilt försvar.

Region Kronoberg löpande omvärldsanalyser med stöd av nationella underlag, utifrån säkerhets- och beredskapsperspektiv. Dessa analyser visar idag på två huvudsakliga områden för regionen att hantera i nuläget: aktörsdrivna och icke aktörsdrivna hot.

Aktörsdrivna hot innebär möjlig aktivitet från statliga eller ickestatliga aktörer, och är ett område där de reella hoten är på uppgång. Det kan handla om strategiska hot, som Kinas ökande dominans på världsmarknaden - med till exempel ett försörjningsberoende som följd. Det kan också handla om militära hot, som Rysslands invasion av Ukraina. Aktörsdrivna hot kan också vara generiska säkerhetshot, som underrättelseverksamhet, terrorism/extremism, kriminalitet, sabotage och subversion (likt LVU-kampanjerna mot kommunernas socialtjänst) eller andra risker – till exempel ordningsstörningar och IT-attacker.

De *icke aktörsdrivna hoten* är incidenter kopplade till väder/klimat, olyckor och samhällsstörningar. Den generellt ökande trenden inom säkerhets- och beredskapsområdet är av naturliga skäl kostnadsdrivande (säkerhetsenheten, Region Kronoberg, 2025).

I Region Kronobergs epidemi- och pandemiplan beskrivs behovet av att verksamheterna i större utsträckning planerar och säkerställer en beredskap för kommande epidemier/pandemier. Beredskap (inklusive antagonistiska hot) inkluderar även

vattenförsörjning, textilförsörjning, omhändertagande av högsmittsam patient och liknande.

Risken för problem med multiresistenta bakterier ökar. Det kan innebära ökade behov av diagnostik och stärkta förutsättningar för ett effektivt vårdhygieniskt arbete – till exempel enkelrum, isoleringsmöjligheter och så vidare.

Det finns ett generellt behov av översyn av beredskapslager, när det gäller produkter som krävs för att upprätthålla en fungerande hälso- och sjukvård. Detta gäller även ökad lagerhållning av allt från läkemedel och vaccin till skyddsutrustning (smittskyddsenheten, mikrobiologen, Region Kronoberg, 2025).

De *fem globala drivkrafter* som lyfts fram särskilt är den demografiska utvecklingen, globaliseringen, grön omställning, värderingar och teknikutveckling.

Den demografiska utvecklingen

Befolkningsutvecklingen i världen bromsar in, vilket ur ett längre perspektiv är en positiv utveckling för bland annat klimat och miljö. Innan de positiva effekterna blir tydliga behöver dock många länder hantera konsekvenserna av en åldrande befolkning. En äldre befolkning påverkar många länders ekonomier och samhällsstrukturer, vilket i sin tur kan leda till nya geopolitiska spänningar.

I Sverige är den förhöjda försörjningskvoten redan en realitet. Prognoserna för de kommande tio åren pekar på en kraftig ökning av efterfrågan på välfärdstjänster, men en mycket liten ökning av antalet personer i arbetsför ålder. Försvaret, polisen och rättsväsendet planerar att höja sina ambitioner, och behovet av att anställa inom offentlig sektor ökar ytterligare. Detsamma gäller inom näringslivet.

Utmaningarna som följer av en ny demografisk struktur kan alltså inte lösas genom rekrytering. Offentlig sektor behöver förnyas, testa alternativa vägar, nya arbetssätt, dra nytta av välfärdsteknik och samverka med andra aktörer.

Ett annat perspektiv kopplat till den demografiska utmaningen är hälsoläget i befolkningen. I Sverige och Kronoberg har hälsan i befolkningen generellt blivit bättre, livslängden ökar och färre dör i förtid. Men utvecklingen är inte positiv för alla grupper i befolkningen. Skillnaderna har ökat mellan de med högst och de med lägst socioekonomisk position. Skillnader mellan olika grupper gäller även den självskattade hälsan. Exempelvis är det två till tre gånger så vanligt med självskattad dålig hälsa i gruppen med kortast utbildning, i jämförelse med den som har längst (Folkhälsomyndigheten, 2024, *Folkhälsan i Sverige 2024: ökar eller minskar ojämlikheten?*). Region Kronoberg behöver använda kunskapen om hälsoläget för att fortsatt stärka förutsättningar för en god och jämlik hälsa och vård i länet.

Globalisering

Globaliseringen har bidragit till en mer sammankopplad värld, ökad ekonomisk tillväxt och minskad fattigdom. Men den har också gett upphov till en rad negativa effekter. En gradvis förskjutning från väst till öst kan urskiljas i maktbalansen, och USA:s dominans på

världsarenan utmanas. Andra framväxande stormakter strävar efter att utmana internationella normer och underminera den västledda världsordningen.

Säkerhetspolitik och ekonomisk politik tenderar att vävas samman på ett alltmer förfinat sätt. Geoeconomiska överväganden får en allt större påverkan på hur länder och regioner agerar. För små öppna ekonomier som den svenska – som är kraftigt beroende av både EU och resten av omvärlden – är denna utveckling problematisk. Mycket talar för att vi går in i en period där förutsättningarna blir mer oförutsägbara. En ökad rivalitet mellan stormakterna kan komma att påverka både utbud och leveranskedjor, vilket i sin tur kan bidra till stigande kostnader för kommuner och regioner.

Kinas förändrade position på den globala marknaden ökar bland annat riskerna för andra aktörer att hamna i en icke önskvärd beroendeställning, vilket kan äventyra försörjningen av varor. Det finns också värderingsmässigt ett hållbarhetsperspektiv och en etisk dimension som är relevant att lyfta i detta sammanhang. Som offentlig aktör och inköpare behöver Region Kronoberg överväga valet av produkter och producenter mot bakgrund av denna utveckling (säkerhetsenheten, Region Kronoberg, 2025).

Grön omställning

Den gröna omställningen går snabbare, men fortfarande för långsamt. Förlust av biologisk mångfald och försämrad funktion hos ekosystem leder till en sämre förmåga att stå emot klimatförändringar. Ny smart teknik kan accelerera klimatomställningen. Även om investeringarna på området har ökat är subventionerna av fossila bränslen fortfarande i relation betydligt större. Användningen av fossila bränslen behöver minska, och det faktum att vi konsumerar mer än vad ekosystemet kan bära gör att människors livsstil och konsumtionsmönster markant behöver ställas om.

Utifrån klimatförändringarna behöver Region Kronoberg hantera risker för spridning av ”nya” sjukdomar som kan följa ett varmare klimat (Klimatanpassningsplan, Region Kronoberg, 2025). Ur beredskapssynpunkt ser Region Kronoberg behov av ökad lagerhållning av såväl läkemedel och vaccin som skyddsutrustning (smittskyddsenheten, mikrobiologen, Region Kronoberg, 2025).

Värderingsskiften

Värderingar är en central del av vår identitet, som människor och som samhällen. Ett brett värderingsskifte har på senare tid identifierats globalt. Många samhällen går från kollektiva och konservativa värderingar till mer frihetliga och individuella värderingar. I kölvattnet av geopolitiska spänningar och fler auktoritära styren riskerar dock denna rörelse att bromsas upp, och polariseringen mellan olika grupper i samhället riskerar att öka.

Ett starkt samhällskontrakt, det vill säga ansvarsfördelningen mellan det offentliga och individen, är en grund för den välfärd Sverige har idag. Det finns dock en tendens att ge större vikt åt individers eller grupperingars åsikter, snarare än att förlita sig på vetenskaplig forskning, expertis eller objektiv evidens. Detta kan påverka förtroendet för systemet.

Sviktande tillit och förtroende för samhällets institutioner och dess politiska företrädare, och ökningen av hat, hot och välfärdsbrottslighet, är något som begränsar den öppna dialogen och utmanar både välfärdssystemet och demokratin i stort.

Tekniken

Den tekniska utvecklingen går snabbt och påverkar samhället på många olika plan. Förutsättningarna för att sprida kunskap, idéer och information stärks. Samtidigt ökar risken för spridning av desinformation och att skapa osäkerhet.

Offentlig verksamhet har stora möjligheter att med hjälp av ny teknik lösa problem och skapa nytta och värde. Samtidigt utmanar utvecklingen oss på samhällsnivå, när utvecklingen delvis sker på en avreglerad marknad. Konsekvenserna av detta är svåra att förutse. Samspelet mellan människa och maskin har potential att revolutionera hur vi arbetar, kommunicerar och upplever världen omkring oss. Men det är viktigt att reflektera över att nya effektiva teknologier också kan användas för att destabilisera och förstöra.

Region Kronoberg behöver löpande utforska hur nya teknologier kan nyttjas för att omsätta tillgången på information och data till värdeskapande förutsättningar för verksamheten. För att kontinuerligt tillgodogöra sig värdet av nya teknologier behöver vi aktivt ställa krav på IT-leverantörer att nyttja ny teknik, men också lägga fokus på att höja förmåga och förändra arbetssätt i verksamheterna (informationsteknik, Region Kronoberg 2025).

På internationell (EU) och nationell nivå initieras och regleras samarbeten för att öka vårdkvalitet, stärka patientens rättigheter samt stödja innovation med hjälp av säker och effektiv delning av data. Region Kronoberg behöver agera följsamt till dessa gemensamma riktningar, där anpassningar och samarbete med kommuner, andra regioner och myndigheter är en naturlig del (informationsteknik, Region Kronoberg 2025).

Region Kronobergs utmaningar och omställningsbehov

I Region Kronoberg ser vi tydligt konsekvenserna av omvärldens påverkan på vår verksamhet. Exempelvis har vi (liksom alla regioner i Sverige) stora utmaningar kopplat till ekonomi, demografiska förutsättningar och kompetensförsörjning.

Det krävs omfattande åtgärder för att kunna erbjuda en god service även i framtiden; till exempel behöver vi ställa om vården enligt strategin Närmare kronobergaren och samtidigt bromsa kostnadsökningarna.

Kostnaderna ökar mer än intäkterna, och de ekonomiska underskotten inom hälso- och sjukvården har kontinuerligt byggts på under flera år.

Behovet av våra tjänster ökar med den medicinska utvecklingen och en åldrande befolkning. Detta gör att behoven av personal till välfärden växer, men samtidigt ökar personer i arbetsför ålder endast marginellt. Konkurrensen om arbetskraften på hela arbetsmarknaden är stenhård och många branscher efterfrågar personal.

Det behövs ett nytt och mer långsiktigt förhållningssätt, där vi kontinuerligt strävar efter

effektivare sätt att utföra vårt uppdrag och prioriterar omställning och utveckling som leder till frigjord tid och minskade kostnader. Trenden där kostnaderna ökar hela tiden måste brytas.

I Region Kronoberg har vi förhållandevis goda förutsättningar att skapa en hållbar utveckling. Vår ekonomiska situation är i ett något bättre läge än i de flesta andra regioner – men ändå mycket utmanande.

Om vi gemensamt kraftsamlar för att möta utmaningen har vi goda möjligheter att säkra en stark framtida utveckling och bra vård och tjänster för kronobergarna – samtidigt som vi tar ansvar för skattebetalarnas medel.

Hållbar utveckling i Region Kronoberg

Region Kronoberg ska bidra till en utveckling som tillgodoser dagens behov, utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Arbetet för en hållbar utveckling i Region Kronoberg vilar på tre ben: social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

Ett socialt hållbart samhälle innebär ett jämställt och jämlikt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader. För Region Kronoberg innebär detta att vi ska utgå ifrån respekt för människan och verka för goda levnadsvillkor för alla.

Region Kronoberg tar ansvar för ett **ekologiskt hållbart samhälle** genom att hushålla med resurser, minimera utsläpp till luft och vatten, bevara biologisk mångfald och ekosystemtjänster samt verka för en hållbar konsumtion, produktion och samhällsplanering.

Ekonomisk hållbarhet innebär att förvalta och utveckla mänskliga och materiella resurser på ett långsiktigt hållbart sätt. Region Kronoberg verkar för en varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, där ekonomin är i balans och våra resurser används ansvarsfullt och effektivt.

Hållbarhetsprogram för Region Kronoberg

Under 2024 beslutade regionfullmäktige om ett nytt hållbarhetsprogram för Region Kronoberg för perioden 2024–2028. Programmet bygger vidare på Region Kronobergs hållbarhetsprogram 2019–2023 och innehåller mål inom områden som behöver utvecklas och förstärkas. Målsättningen är att hållbarhet ska genomsyra verksamheterna i ännu högre grad. Programmet pekar ut prioriterade områden och ambitionsnivån för hållbarhetsarbetet.

Region Kronoberg tar fram årliga handlingsplaner som beskriver vilka åtgärder vi ska genomföra för att nå målen.

Hållbarhetsprogrammet innehåller övergripande målsättningar och ett antal delmål uppdelat på fyra fokusområden:

- God livsmiljö och hälsa.
- Hållbar organisation och arbetssätt.
- Klimatanpassning och minskad klimatpåverkan.

- Hållbar konsumtion och produktion.

Fokusområde: God livsmiljö och hälsa

I Sverige är hälsan generellt god, men inte jämlikt fördelad i befolkningen.

Region Kronoberg arbetar för att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela länet, där hälso- och sjukvården anpassas till olika gruppers och individers unika behov. Hälso- och sjukvården ska arbeta hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande.

Under detta fokusområde finns även målsättningar om att Region Kronobergs inomhus- och utomhusmiljöer ska vara hälsofrämjande och hållbara. I fastighetsförvaltningen beaktar vi dessa perspektiv genom exempelvis val av material och vid lokalplanering. Vi gör även insatser i utomhusmiljöerna kring Region Kronobergs sjukhusområden, för att främja hälsa, biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

Region Kronoberg arbetar även för att minska läkemedels och kemikaliers negativa påverkan på miljö och hälsa.

Fokusområde: Hållbar organisation och arbetssätt

Jämlika och jämställda samhällen, där mänskliga rättigheter respekteras, är förutsättningar för långsiktigt hållbara samhällen. Ojämlikhet är en stor utmaning såväl globalt som nationellt, mellan länder och mellan individer och grupper. Region Kronobergs policy och värdegrund utgår från respekt för människan. Vi arbetar för allas lika värde, jämställdhet, jämlikhet och förbud mot diskriminering.

Region Kronoberg har undertecknat den europeiska jämställdhetsdeklarationen (CEMR-deklarationen), vilket innebär att vi ska arbeta aktivt för jämställdhet mellan kvinnor och män. I detta arbete använder vi jämställdhetsintegrering som en strategi.

Svensk hälso- och sjukvård har stora utmaningar när det gäller rekrytering av personal. För att möta dessa utmaningar arbetar Region Kronoberg bland annat med effektivare bemanning, har som mål att öka sysselsättningsgraden och ska använda den samlade kompetensen på ett bättre sätt.

Region Kronoberg ska vara en attraktiv arbetsgivare med goda utvecklings- och karriärmöjligheter för alla. Vårt mål är att skapa hälsofrämjande arbetsplatser där medarbetare trivs, mår bra och utvecklas. Vi strävar efter en nollvision när det gäller arbetsrelaterad ohälsa. Alla medarbetare ska kunna förena förvärvsarbete med föräldraskap och socialt liv.

Fokusområde: Klimatanpassning och minskad klimatpåverkan

Klimatförändringarna är en av våra största globala utmaningar. Alla behöver bidra för att begränsa den globala uppvärmningen. Region Kronoberg har mål om att minska verksamheternas klimatpåverkan och arbetar aktivt med att minska utsläppen av växthusgaser från områden med stor rådgighet. Det gäller till exempel kollektivtrafik, medicinska gaser och tjänsteresor med bil samt inköp av el, värme och kyla. Dessutom arbetar vi för att minska klimatpåverkan från indirekta utsläpp, exempelvis från inköpta varor och tjänster,

arbetspendling, avfall och förvaltning av pensionsmedel.

Under detta fokusområde har Region Kronoberg även mål om att öka egenproducerad förnybar energi och att använda energi på ett mer effektivt sätt. Verksamheterna ska även anpassas till de klimatförändringar som sker.

Fokusområde: Hållbar konsumtion och produktion

Sverige har gjort framsteg i att främja en hållbar konsumtion och produktion, men stora utmaningar kvarstår. Region Kronoberg behöver fortsätta ta ansvar för en effektiv och hållbar resursförbrukning, och vi har mål om att stärka cirkulära och robusta materialflöden. Miljö- och hållbarhetskrav i upphandlingar är viktiga verktyg för att minska negativa miljöeffekter och främja socialt ansvarstagande.

Produktionen av livsmedel har hög belastning på miljö, biologisk mångfald och klimat. Genom att ställa hållbarhetskrav i livsmedelsupphandlingar, servera hög andel vegetabilier och minska mängden mat som kastas, bidrar Region Kronoberg till ökad hållbarhet.

REGION
KRONOBERG